

Vědomost

ZPRAVODAJ SLOVÁCKÉHO KRÚŽKU V PRAZE

ČÍSLO 50 • ÚNOR 2015

Hynek Neduchal a Inka Pauknerová – stárkovský pár 2015

Kateřinské hody

Vážení a milí krůžkaři,

rok 2014 našeho krůžkařského života je za námi. Uběhl velice rychle a bodejť by ne, vždyť čas se nejvíc vleče, když se člověk nudí. A to při našich aktivitách není možné. Aby toho nebylo málo, vloni k nim přibyla další, košť pálenek. Proběhl úspěšně, nezůstane tedy jen u nultého ročníku. Takže vše při starém v tom dobré slova smyslu – spousta práce, ale také hodně radosti a příjemných chvil v naší krůžkařské pospolitosti. Co mě zvláště těší, je trvale pěkná účast na besedách i ostatních akcích Krůžku, aktivita našich mladých i věrnost těch starších. A to všechno dohromady spolu s funkčním výborem jsou základní atributy naší úspěšné činnosti.

Druhou polovinu roku poznamenala celou folklorní komunitu (a nejen ji) nepříjemná situace v souvislosti s činností Folklorního sdružení ČR. Tento vrcholový orgán folklorního hnutí totiž upadl díky nepříliš odpovědnému hospodaření do finanční tísně, která vyústila v insolvenční řízení. Je to škoda, udělal toho v minulosti mnoho dobrého, zřejmě ale příliš „přikládal pod kotel, aniž by měl dostatek paliva“. Nedá se to hodnotit jinak než jako nezodpovědnost vedení. Bohužel se to dotklo i našeho Krůžku, nejvíce ve vztahu k OSA (Ochranný svaz autorský), kde již nejsme kryti kolektivní smlouvou s rozumným poplatkem jak pro veřejná vystoupení našich muzik, tak pro celý Moravský ples. Naši činnost to samozřejmě zásadně neohrozí, jen trochu ztíží. Příslušná jednání a hledání řešení už probíhají.

Nechť je toto poučením i pro nás a naše následovníky. V příštím roce nás čekají oslavy 120. výročí založení Krůžku, Moravský ples bude slavit šedesátku. Jistě to nějaké finance spolkne, ale dohlédneme na to, aby tyto oslavy nepřekročily naše finanční možnosti.

Přátelé, přeji nám všem úspěšný rok 2015 a ať se nám naše společná setkání vydaří alespoň tak, jak tomu bylo doposud!

MIROSLAV ŘÍHA

Činnost Krúžku byla v roce 2014 řízena dvanáctičlenným výborem, který se scházel jednou měsíčně.

Výborových schůzích se také zúčastňovali stárek se stárkou Vojta Běták a Katka Heřmanská, které si chasa zvolila na rok 2014. Po listopadových hodech je vystřídali Hynek Neduchal z Kyjova a Inka Pauknerová z Prahy.

Výbor rok 2014

Na výborových schůzích byly řešeny aktuální věci související s činností Krúžku včetně organizačního zajištění větších akcí. Jednalo se zejména o tyto akce: Moravský ples, Výstava vín, zájezdy na folklorní slavnosti, Trojské vinobraní, Setkání Krúžků na Kopanicích, Setkání pražských lidových muzik, Kateřinské hody (tentokrát to byly hody kyjovské) a vánoční beseda. Dále výbor připravoval náplň měsíčních besed – lednová beseda byla ve znamení přípravy na Moravský ples, březnová beseda se věnovala prvnímu ročníku koštu pálenek, dubnová beseda zajištění Výstavy vín a ukázkce malování velikonočních kraslic, na květnové besedě byla výuka tance „hucké vykopávané“, na říjnové proběhl 3. ročník Buchtobraní, na listopadové Moravský věneček a závěr roku jsme na prosincové besedě věnovali vánočním hrám a koledování.

Další projednávané body – inventura krojů, hodnocení činnosti muziky, tanečníků a sborů, závěry z jednání programové rady, odsouhlasení dopisu starostovi města Kyjov s žádostí o udělení čestného občanství Klimentu Navrátilovi in memoriam, pozvání na 60. výročí založení CM Dolina a další.

Průběžně probíhala aktualizace adresáře členů – k 1. 1. 2014 bylo evidováno 238 členů. Do evidence bylo zařazeno 13 nových členů, 7 členů bylo vyřazeno z důvodu úmrtí. Jedna členka zrušila členství na vlastní žádost. Počet členů k 31. 12. 2014 je 243. Nejstarší členové jsou Vojtěch Kumpera (94), Jaroslav Vinkler (90), Libuše Domanínská (90) a Ludmila Navrátilová (90).

Výbor děkuje všem členům, kteří svou účastí na měsíčních besedách a akcích podpořili činnost Krúžku a všem členům, kteří členským příspěvkem přispěli na provozní výdaje Krúžku. Dále výbor děkuje muzikám, chase, sborům a všem členům, kteří pomáhali při organizování větších akcích.

HELENA ŠÁLOVÁ

Od roku 2001 se konají měsíční besedy v KD Gong ve Vysočanech každou druhou středu v měsíci. Účast na besedách i v roce 2014 se ustálila na počtu 110–130 členů a hostů. Návštěvníci besed byli průběžně informováni o závěrečných jednáních výboru a akcích na dané období. Střídavě hrála CM Martina Sochora a CM Žandár.

Lednová beseda již tradičně byla věnována přípravám na Moravský ples (organizační pokyny a prodej vstupenek) a výběru ročních příspěvků. Na únorové

čestného občanství jsou již naši krúžkaři profesor Jan Hlaváč a herec Josef Somr.

Soňa Plzáková a Martin Sochor obdrželi od předsedy Českomoravského slovanského svazu dr. Zdeňka Opatřila pamětní medaile Josefa Dobrovského. A také jsme popřáli našim jubilatům

Lojzovi Drhlíkovi (85), Karlu Trnčíkovi (85), Václavu Reňákovi (65), Karlu Eliášovi (70) a Josefce Němcové (75). Na březnové besedě proběhl nultý ročník koštu pálenek (40 vzorků), při kterém byla veselá zábava – košt se vydařil.

Besedy v roce 2014

besedě byli členové seznámeni se zněním dopisu adresovanému starostovi města Kyjov o udělení čestného občanství královského města Kyjov Klimentu Navrátilovi in memoriam. Nositeli tohoto

Připomněli jsme si také období fašanku s ukázkou tance „podšable“. Dubnová beseda byla věnována 18. ročníku Výstavy vín a k Velikonocům Josefka Jordánová předvedla ukázkou malová-

ní kraslic různou technikou. Děvčata z mladé chasy si pod vedením Josefky malování také zkusila. Účastníci besedy byli informováni o připravovaných zájezdech chasy a muziky na folklorní slav-

nosti ve Slaném a ve Wroclavi. Popřáli jsme našemu basistovi Radku Sobiškoví k jeho padesátinám. Také jsme vzpomněli 90. narozeniny našeho bývalého primáše Jury Hudečka a 80. narozeniny Josefa Somra. Na květnové besedě jsme nacvičovali pod vedením našeho stárka Vojty Bětáka a stárky Katky Heřmanské tanec „hucké vykopávané“. Všem zájemcům o tento tanec (a bylo jich hodně) Vojta a Katka vysvětlili techniku tance (kroky, správné držení) a předvedli, jak se tanec tancuje. V nácvičku dalších tanců budeme v příštím období pokračovat!

Na červnové besedě byli členové informováni o prázdninových folklorních akcích na Slovácku i jiných regionech a připomněli jsme 60. výročí založení CM Dolina. V závěru besedy

jsme si všichni popřáli slunnou a pohodovou prázdninovou dovolenou. Zářijová beseda byla věnována našim jubilantům – Toník Houska (65), František Skuhravý (65) a Mária Ochranová (65).

Členové byli informováni o akcích na nejbližší období – Trojské vinobraní, Prosecká pouť, setkání Krúžků začátkem října na Kopanicích a listopadové Setkání lidových muzik v Městské knihovně. Již tradičně na říjnové besedě proběhlo Buchtobraní (3. ročník), Ondra Sameš představil nového stárka Hynka Neduchala a stárku

Inku Pauknerovou, které si chasa zvolila na zkoušce chasy 18. 9. 2014. V režii PhDr. Jarky Čajové proběhl 5. ročník Moravského věnečku za účasti valašské CM Kyčera a Hanáků s ukázkou „čepení“, které je nedílnou součástí svatebního dne nevěsty. Úspěšný rok 2014 byl ukončen vánoční besedou, kterou připravuje

Mirka Sochorová. V programu vystoupily děti našich mladších krúžkařů, chasa předvedla vánoční hry a nechyběli ani tradiční tři králové Karel Medek, Jožinek Šenk a Jinřich Rajtoral. Na závěr besedy jsme si všichni zazpívali vánoční koledy a navzájem jsme si popřáli pěkné Vánoce a do nového roku 2015 hodně zdraví, pohody a lásky!

HELENA ŠÁLOVÁ

Mužský sbor Slováckého krúžku v Praze Zas rok za náma

Vážení krúžkaři!

Představte si, že první zkouška Mužského sboru byla 27. 3. 2007. To je cca 7,7 roků. Samé sedmičky, které prý bývají šťastné. Platí to i tady? Já bych řekl, že ano.

Když si tak čtu v první informaci o sboru, co jsem psal do Vědomosti, už je to skoro nostalgické rozjímání.

Začátky byly nesmělé, s mnohým očekáváním a z toho i odhodlané. Postupně jsme se vyvíjeli až ustálili, se střídavým klopytutím i zavýsknutím. A už tu máme Vánoce 2014.

Je zajímavé, že složení sboru doznalo jen drobných změn.

Kolem zdravého jádra tu někdo přišel nový, někdo zůstal, někdo odešel, někdo polevil v účasti, někdo se polepšil. Dnes jsme ucelená parta, ne vždycky ukázněná, ale ve vážných situacích umíme zabrat a potěšit přítomné i sebe.

A taky potěšit Soňu Plzákovou, která věnuje našemu vývoji pořádnou část svého života a občas i nervů. Někdy nás i pochválí, což hřeje určitě každého. Moc jí děkujeme a přejeme sílu v současném i budoucím životním období. Rádi jí v tom pomůžeme.

Od mé minulé informace z 27. 12. 2013 uplynul prakticky celý rok. Jak bývá zvykem, dovoluji mi opět pár nových informací, zase nijak dramatických.

Od začátku r. 2014 jsme aktivně účinkovali při následujících akcích:

- 22. 2. **Moravský ples, tam zejména půlnoční zpívání sborů**
- 7. 6. **Festival ve Slaném**
- 18. 6. **Výročí muziky Dolina**
- 5.–6. 7. **Festival v Polsku**
- 13. 9. **Vinobraní v Troji**
- 8. 11. **Setkání lidových muzik v Městské knihovně**
- 10. 12. **Vánoční beseda Krúžku s programem.**

I při vrozené skromnosti, která je nám vlastní, si myslím, že zejména vystoupení na výročí Doliny a též na setkání muzik se nám povedla. Tonda Vrba, zanícený reportér folklorních akcí všeho druhu, se nechal slyšet, že nás pozve na zpívání sborů do Velké nad Veličkou. Uvidíme. Je to jednak upřímné ocenění, jednak výzva v té v dobrém řečeno jámě lvové se ctí uspět. To si zase sáhneme na dno sil

Opět není jako vystoupení prezentováno Setkání Krůžků na Kopicích 4.–5. 10. 2014, protože tam ani organizované vystoupení nebylo plánováno. Nicméně členové Mužského sboru byli vidět a hlavně slyšet všude, kde byla příležitost.

Už jsem naznačil, že složení Sboru zůstává stabilizované, takže opakuju minulou informaci. Stálice a opory tvoří i po přeskupení statistik cca 14 chlapů, kteří se s mírnými výkyvy zúčastňují zkoušek a vystoupení. Vítaných občasníků je 7; zejména některé sice vidáme zřídka, nicméně když je potřeba (jako bylo např. setkání muzik), jsou k sehnání a zapojí se plnohodnotně. Evidovaných záloh máme tě. 10; životní osudy jim zřejmě nedovolují chodit mezi nás, což je škoda. Věříme, že to není navždycky; občas se některý zjeví a hned pookřeje.

Čekají nás přípravy na Moravský ples 21. 2. 2015, kde ale vynecháme půlnoční zpívání. Na dohled je i Výstava vín 19. 4. 2015. A v únoru bude koncert v Atriu s naší podstatnou účastí.

Takže pokračujeme a děkujeme všem za přízeň minulou i budoucí.

Zapsal JOŽKA ŠENK, 16. 12. 2014

Naše sbory v roce 2014

Rok 2014 začal tradičně Moravským plesem. Všechny tři složky – M+Ž sbor + tanečníci, předvedly tanec a písně z Hornácka, ze Lhotek. Příprava byla perná a pro některé hodně náročná. Děvčata zkoušela dokonce 2x týdně a oplatilo se to. Asi nejvíc nás potrápil hlotácký dialekt. Oslovila jsem proto pana profesora Dušana Holého, kte-

rý nám písničky opravil a připsal malý dovětek: „Soni, po hlotácky se už na Lhotkách neumí mluvit, jediný, kdo umí správně

ně po hlotácky, jsem já“. Ještěže ho máme. Vystoupení dopadlo dobře a Peťa Prášek z Hrubé Vrbky, který nás přijel tanec naučit, pěl velkou chválu, jak na zpěv, tak i tanec. Choreografii připravili manželé Slámovi a myslím, že se povedla.

A začala pomalu příprava na vystoupení ve Slaném na Západoslovanském folklorním fes-

tivalu a opět účast na Mezinárodním festivalu v Polsku. Požadovali po nás tři vstupy, 2x 15 min a jednou 30 min. Nebylo jednoduché takový program sestavit a ještě se ho naučit, zvláště s takovými oblomovci, jak říkával Bohdan Obrovský. To vystihuje naprosto vše. Festival ve Slaném byl začátkem června a bohužel kolidoval s Podlužáckými slavnostmi. Z mužského sboru zbylo torzo, ale snažili se, jak o dušu. Naštěstí vše zachránily naše zpěvulky, a dokonce jsme vyhráli jako nejlepší folklorní skupina a dostali krásnou vázu. Za tři neděle nás čekal Mezinárodní festival v Polsku.

Zařadila jsem pár nových písní pro děvčata, a protože jejich úsilí bylo značné, úspěch se dostavil. Krásné sólo zazpívala Hanka Samešová, ukázala se i Jana Procházková a sboreček, který byl podporovaný nádhernými druhými hlasy, zněl jak varhany. Musím vyzdvihnout Pavlítku Kročovou, jejíž druhý hlas je nenahraditelný. Spolu s Janou

Procházkovou tvoří výbornou dvojici, pro nás nepostradatelnou. Doufám, že takových hlasů bude časem víc. Tento rok Mezinárodní festival v Polsku po organizační stránce trochu více vázl a vystoupení byla hodně náročná. Myslím, že se naše vystoupení líbila a závěr v Radwanice měl velký úspěch. Všichni účinkující, mužský a ženský sbor, tanečníci a muzika ze sebe vydali maximum a předvedli tradiční pojetí moravského folkloru.

Také letos se v listopadu konalo Setkání lidových muzik, kterého se zúčastnila naše kmenová muzika pod vedením Martina Sochora, mužský a ženský sbor – „Zpěvulky“. Pro všechny tři složky jsem připravila zcela nová pásma – balady z Hornácka. Netušila jsem, že to bude pro naše zpěvce a Zpěvulky tak náročné. Ale bylo. Pro mužský sbor jsem připravila baladu „Stála Kačenka u Dunaja“, a protože se mi kdysi u Bohdana Obrovského podařilo zapsat všech

11 slok, tak jsme je zpívali. Chtěla jsem, aby se znovu oživily všechny sloky, protože si myslím, že i na Hornácku už se pozapomněly. V další písničce, kterou složil Martin Holý, „Lež sa já s týmto svetem rozúčím,“ se ukázali sólisti – Karel Medek, Toniček Houska, Jožinek Šenk, Ondra Sameš, Vláda Ulčar a ukázali, že už něco umí. Těší mě, že se do mužského sboru zařadili mladší zpěváci, Ondra Sameš a Vláda Ulčar a jsou nejen velkou posilou, ale schopní sólisté. Snad jich bude přibývat. Děvčata velice pěkně zazpívala baladu „Smutno těžko na dvě strany“ a „Kateřinku“, odměnou jim byl dlouhý potlesk. Doufám, že je pro všechny povzbudivé, že všechna práce a čas tomu věnovaný má pozitivní odezvu.

A jak to bývá ve všech sborech, zvláště u děvčat, někdo odchází, většinou to jsou mateřské povinnosti a jiné přichází. Během dvou let nám odešla čtyři děvčata na mateřskou, ale naštěstí tři nové nás posílila. Jedna z nich

je Iva Raková. Pochází z Petruvky u Luhačovic. Od dětství byla vedena k hudbě a sborovému zpěvu, i když folkloru se začala věnovat až ve Slováckém krúžku od září. Má výborné hudební

měla ráda hudbu, hlavně klavír. Nejprve vystudovala ZUŠ, Janáčkovu konzervatoř, Fakultu umění Ostravské university, hrna klavír v německém Weimeru na Hochschule F. Lizsta. Do Krúžku

nu 2014. Narodila se v Uherském Hradišti, ale vyrůstala v Míkovicích. Tam začala chodit do Míkovejnu, kde se naučila výborně tančit a zpívat. Zúčastňovala se všech folklorních akcí, jak je rok přinesl a přirozenou formou vstřebávala tradiční zvyky, jak se udržovaly na dědině. Tak jak u jiných, i jí se stal folklor osudovou životní láskou. Zúčastnila se natáčení CD Zpívání v Míkovicích a také poznala soubor v Luhačovicích, kde hostovala, a po přestěhování do Brna Polanu. Ve Slováckém krúžku se ihned aktivně zapojila do ženského sboru a taneční skupiny. Je pro nás významnou oporou. A jak Radka říká, příchod do Slováckého krúžku bylo jedno z nejlepších rozhodnutí, protože Krúžek je jedna velká rodina a může se tu cítit zase jako doma. To je krásné vyznání a nás těší.

O dalších zpěvulkách zase až příště. Tak šťastný Nový rok 2015, přeje všem Soňa.

SOŇA PLZÁKOVÁ

vydělání, je vystudovaná klavíristka, také hudební manažerka HAMU v Praze a univerzity ve Výmaru a Gottingenu. Také hraje se svým klavírním triem a kvartetem. Zatím je Krúžkem nadšená, tak doufám, že jí to dlouho vydrží. Byla by to velká posila, protože na mateřskou dovolenou odchází Hanička Samešová, moje prodloužená ruka a ta nám bude hodně chybět.

Hanička se narodila v Bruntále, ale předky má ze Strážnice. Odmala

přišla v roce 2010 v září, po zhlédnutí Pražského jarmarku, kde vystupoval Slovácký krúžek a tehdy poprvé děvčata. Toto setkání se jí stalo osudným a zásadně ovlivnilo její život. Zapojila se do „Zpěvulenek“ a do taneční chasy. Je významnou oporou sboru a teď budeme jen čekat, až se nám vrátí z mateřských povinností, které sdílí se svým mužem Ondrou Samešem.

Další velká posila je Radka Keňová, která přišla do Krúžku v kvěť-

Chasa Krúžku

Máme po vydařených hodech, máme nové stárky Hynka a Inku, jsou za námi Vánoce a jako vždy speciální vánoční beseda Krúžku. A zde je několik řádků o tom, jaký byl rok 2014 v chase. Opět jsme toho hodně stihli a společně strávili spoustu hezkých dnů.

Pod stárkováním Vojty a Kačky jsme vystupovali na našem Moravském plese s lhotáckými, které nás učil Petr Prášek a dále je připravil Tomáš Sláma. Několik rozmanitých pásem jsme předvedli na vystoupeních ve Slaném a na zájezdu v Polsku. Ve volnější atmosféře pak probíhalo Trojské vinobraní a vše zakončily kyjovské hody.

Řečí čísel to je 34 zkoušek a 8 dní, kdy jsme se potkávali na soustředěních. Účast na více než polovině z toho má 12 lidí, ač těch, co přišlo alespoň třikrát, je 32. V průměru nás na zkoušce tancovalo 14. Co tahle statistika prozradí? Řekl bych to takto – je nás (i na zkouškách) docela dost, ale těch, co chodí pravidelně, zase tolik není. O co méně chodíme, o to raději se vídáme a musíme si povědět co je nového.

Co je náplní zkoušek? Často máme v hledáčku konkrétní vystoupení, ke kterému zkouška směřuje (celá, není-li času nazbyt). Ale raději jsem, když se to může vzít od začátku a důkladně – od toho jak stojíme, jak chodíme, jak dokážeme ovládat své tělo. Naučit se rytmu i charakteru písně, na které tanec stojí. Pokud již zvládneme sami sebe, máme čas si uvědomit, že tvoříme jeden pár a né dva jednotlivce, kteří se pouze společně drží. Ať již tancuje jeden pár, nebo je plný parket, musíme vnímat celý prostor – kde je mé místo a kde mám muziku, dodržovat choreografii či umět improvizovat. Repertoár Slovácka je nesmírně bohatý. Projít alespoň těch deset v Krúžku nejčastěji hraných tanců, tedy opravit nešvary základního kroku, zopakovat držení, předzpěv, figury a několik písní, to není na pár minut, ale pár zkoušek. Zvláště pak, když se téměř vždy najde někdo, pro koho s tancem seznamuje poprvé. A aby se tanec dostal pod kůži, to trvá ještě mnohem déle. Vzpomněl jsem písně. Ano, většina tanců na Slovácku začíná písní. Pokud si ji nepřijdete před muziku zazpívat, nezatancujete si. Pokud nikdo nezačne další sloku, dotancovali jsme. To vše by mělo být a snad je z velké části obsahem našich zkoušek. Ano, je toho hodně a je pořád na čem pracovat.

Jsem rád, že se stále objevují noví lidé, kteří mají zájem. A doufejme, že to tak bude pokračovat, protože dobrých lidí není nikdy dost, aby jich nemohlo být ještě více. A to je to další, co v chase můžete najít – dobré přátele, ač to přímo v osnovách psáno nemáme.

Rád bych poděkoval Tomáši Slámovi, Soni Plzákové a také Vláďovi Ulčarovi, kteří se se mnou na vedení zkoušek a přípravě našich vystoupení nejvíce podílejí.

Věřím, že za přispění nás všech nám bude chasa Slováckého krúžku v Praze dělat radost a bude dál růst a sílit.

ONDRA SAMEŠ

Letní soustředění chasy

Jak je již dobrým zvykem, sešla se i letos chasa Slováckého krúžku koncem července na letním soustředění. Každoročně očekávanou akci hostila tentokrát magická „Žitková na pěknéj rovníci...“ Zbojníky jsme zde sice nepotkali, ale v našem Hobitím domečku, který pro nás Mirka Sochorová k přenocování zamluвила, jsme je čekali za každým rohem.

v nedalekém rybníčku a večerní chvíle se nesly v dobré náladě za doprovodu houslí Martina Sochora jr. ... To pak měl náš vedúcí Ondra Sameš co dělat, aby nás svolal na zkúšku! ;-)

Jak už to bývá, život nám nechystá jen samé šťastné chvílky. Během přípravy soustředění nás zasáhla smutná zpráva o úmrtí dlouholetého člena Krúžku a muzikanta Lubíčka Pípala. Shodli jsme se, že jeho památce musí být učiněno zadost. A tak se chasa vypravila ze Žitkové na Lubíčkův pohřeb do Mařatic. Naše účast byla přijata velmi kladně a zpěvem

jsme snad potěšili zarmoucené pozůstalé.

Soustředění přineslo své ovoce. Kromě nácvičku Sedlácké pod vedením Tomáše a Petry Slámových jsme si zkusili také Čardáš a Hrozenskú s paní Rapantovou. Vhodným zpestřením, zvláště pro chlapce,

Nemohli jsme si přát kouzelnější prostředí. Hojně zásoby jsme jedli pod pergolou s výhledem na barany a koně pasoucí se ve svahu, děvčata pravidelně odbíhala navštěvovat štěňátka pana souseda, teplo přímo vybízelo k osvěžení

byla návštěva Rosti Mazáče, který jim opět předal něco ze svého umu a ukázal zajímavé figury Staroměstského verbuňku. A nejen to! Poskytl také své výborné víno a hlavně přijel i s Martinou a Lukáškem!

Při večerním posezení se nakousla také vážnější témata. Každý dostal prostor vyjádřit se k věcem Krúžku, které mu leží na srdci, ozřejmila se pravidla fungování chasy a na pořad přišla také každoroční volba stárka. Naši kandidáti ovšem v té době ještě nebyli schopni říci, zda by případné povinnosti stárka zastali. Jeden plánoval práci v Londýně, druhý dokonce působení v Africe... Proto se volba přesunula na začátek října,

kdy už byl stárkem jednohlasně zvolen Hynek Neduchal.

Těch několik dní v pohodovém duchu bylo také příležitostí pro naše nováčky lépe se se všemi poznat a něco se naučit. Parta chasy se tak posílila o Radku, Martinu a Ivu, které jsou dnes jejími právoplatnými členkami.

Už dnes se všichni těšíme, až se zase v létě na pár dnů sejdem!

HANA SAMEŠOVÁ

Když dozněcimbálu a hodo-
divadla Gong se

Rok stárkování

svého všedního kabátu, oddechli si oba stárce (relativně střízliví a spokojení): „Tak a máme to za sebou.“ Nic však nebylo vzdálenějšího pravdě. Příprava hodové zábavy a hody samotné jsou sice nejdůležitějším úkolem stárka a jeho stárky, po nich však přichází neméně zodpovědná povinnost, ale také právo, a to být hlasem mladé chasy na výborech a účastnit se přípravění celého Slováckého krúžku. Nastoupit tuto funkci po huštěnovských stárcích Martině a Rostovi Mazáčových, kteří se snažili pomoci s organizací chasy a jejími aktivitami, nebylo pro mě ani Vojtu nikterak snadné. A protože jsme nechtěli chodit po vyšlapaných cestičkách, rozhodli jsme se pro ambiciosní projekt vnést do pravidelných besed u cimbálu trochu svěžího vánku a oživit jejich už zaběhlý program něčím novým.

Nápadů nebylo málo, mnohdy se zvykoslovné programy a aktivity nabízely samy a díky ostatním členům celého Slováckého krúžku se realizace, jakkoli přeci jen zabrala víc času a námahy, povedla. Velmi úspěšným zpestřením byl, kromě ukázky malování velikonočních kraslic tradičními technikami s možností vlastní umělecké produkce, především malý fašank (i když kvůli přípravám na ples posunutý už do březnové postní doby) a s ním související stárkův košt domácích pálenek. Ačkoli šlo

ly poslední tóny
vě vyzdobený sál
pomalu vracel do

svého všedního kabátu, oddechli si oba stárce (relativně střízliví a spokojení): „Tak a máme to za sebou.“ Nic však nebylo vzdálenějšího pravdě. Příprava hodové zábavy a hody samotné jsou sice nejdůležitějším úkolem stárka a jeho stárky, po nich však

o nultý (pokusný) ročník, účast byla nemalá (o samotné akci se rozepsal stárek Vojta Běták ve samostatném článku). Další akcí, která by nemusela zapadnout, čímž tak trochu apelujeme na nové stárky, jsou malé školičky tance na začátku besed. Představení a jednoduchá výuka jednoho ze slováckých tanců pro ty, kteří by si rádi zatančili u cimbálu, ale nemají příležitost se nikde naučit základní kroky, pomáhá jak rozšiřovat povědomí o bohatství slováckého folkloru mezi staršími členy Krúžku, tak mezi nově přichozími hosty besed, kteří by mohli zahořet pro folklorní tanec a rozšířit řady našich tanečnicků...

Rok stárkování nám přinesl mnoho zodpovědnosti, ale také možnost poznat více o fungování celého Krúžku, o pečlivém a starostlivém plánování akcí, které pak přinášejí o to větší uspokojení a radost z úspěšného průběhu. Děkujeme všem, kteří nás v našich nápadech podpořili a pomohli nám je realizovat, a přejeme novým stárkům Ince Pauknerové a Hynku Neduchalovi hodně nových dobrých nápadů, sil při jejich realizaci a úspěšné stárkování.

KATEŘINA HEŘMANSKÁ

Muzika Krúžku

Jubilant Radek Sobíšek

Tak nám ti muzikanti začínají stárnout. S Radkem Sobíškem jsme v Krúžku oslavili jeho padesátiny. Do Krúžku se mi ho podařilo zlákat už v roce 1981. Radek pochází z muzikantské rodiny, maminka i otec hrají na housle a sám se hře na housle věnoval. Absolvoval

LŠU, takže nebyl problém, aby se rychle do muziky začlenil. Začátky byly hodně těžké. Nejdříve jsme založili muziku, kterou jsme nazvali Pažba. V ní hrál Petr Kefurt prim, Petr Kabelka cimbál, Radek basu a já kontry. Kefurt a Kabelka byli Radkovi kamarádi a chtěli moc hrát a hned všechno umět. Tak jsme zkoušeli v Malostranské besedě, někdy jsme v noci ani nestihli metro. Harmonizování písniček vyvolávalo nejednu neshodu. Jednou se Petr Kefurt tak rozčílil, že přetáhl basovým smyčcem Radka přes hlavu, až ho zlomil (ten smyčec). Radkovi na hlavě vyrostl malý Říp a bylo po hraní, protože na nový smyčec jsme neměli. V té době mezi nás zavítal Dušan Serafín, muzikant, který hrával

v souboru V. Nejedlého, a byl schopný primovat. Absolvovali jsme pod jeho vedením několik vystoupení, ale Krůžek byl pro nás na prvním místě. V Krůžku primoval Jura Hudeček a Radek hrál terc. To mu vydrželo ještě několik let i za primování Klimenta Navrátila. Basu hrával pan profesor Hlaváč, kontry Mirek Hudeček a Leo Neuman, tzv. stará muzika. Rádi jsme se staršími muzikanty hrávali, protože to byla velká škola. Asi od roku 1996 pan profesor Hlaváč začal basu předávat Radkovi, a ta mu zůstala až dodnes. Radek je jedním ze základních kamenů naší muziky. Je spolehlivý, výborný kamarád

a má cit pro muziku. Absolvoval s námi všechna vystoupení, zájezdy a hlavně zkoušky. V dnešní kmenové muzice hraje prim Martin Sochor, terc Kačenka Říhová-Kačalová, klarinety Roman Jagoš a Milan Červenka, cimbál Anička Jagošová, basu Radek Sobišek a kontry Soňa Plzáková. Na čtyři roky nás opustil Martin Sochor junior, který je schopný hrát prim, terc, kontry i basu. Studuje ve Švýcarsku a hodně nám chybí, ale musíme to vydržet. Doufám, že Radkovi hraní dlouho vydrží a zažijeme spolu ještě hodně pěkných chvil.

Tož dobré zdraví přeje Soňa.

Opustil nás Lubomír Pípal zvaný Lubíček – kontráš muziky Slováckého krůžku

Lubíček se narodil 22. 11. 1945 v Uherském Hradišti, ale celé mládí žil v Mařaticích. Lásku k hudbě v něm pěstoval dědeček, který byl učitelem a hrál na housle. Po absolvování LŠU měl možnost jít na konzervatoř, ale rodiče měli představu o řádném studiu, které by bylo základem pro dobré zaměstnání. Po maturitě vystudoval VUT v Brně a po promoci odešel do Prahy. Pracoval ve Výzkumném ústavu automatizace a řízení jako vědecký pracovník. Je nositelem řady vynálezů a zlepšovacích návrhů, které jsou uplatněny dodnes, zvláště v železniční automatizaci.

V Praze muzicíroval na violu od roku 1970 ve Vysokoškolském uměleckém souboru Víta Nejedlého – Gaudeamus. Od roku 1972 v Pražské cimbálové muzice Jana Holého, v muzice Jiřího Janouška. V roce 1975 začal příležitostně navštěvovat Slovácký krůžek, byl dlouholetým kontrášem valašské muziky Dolina, později Kyčery a Šarvanců. V posledních šesti letech začal pravidelně docházet do naší kmenové

muziky Slováckého krúžku, v té době už pod vedením Martina Sochora. Zúčastňoval se jak besed Krúžku, tak zkoušek na vystoupení i zájezdů. Život v Krúžku měl rád pro jeho neopakovatelnou atmosféru a improvizaci, které se ze začátku musel přizpůsobit. Byl skromný, rád napomáhal věcem, které byly ku prospěchu všech, například ladění cimbálu, a to bez problémů zvládal. Odešel do předčasného muzikantského nebe 20. 7. 2014. Velice nám chybí, nejen jako výborný kontráš, ale i pro svoji dobrou a přátelskou povahu. Prostě to byl kamarád. Vzpomíná Soňa.

SOŇA PLZÁKOVÁ

• Z NAŠICH AKCÍ •

Moravský ples v Praze 2014

58. Moravský ples byl jako obvykle úspěšný. Nejen programem, počtem krojovaných návštěvníků, ale i organizací. O tu se zasloužili především „dobrovolníci“ z řad našich členek a členů.

Rovněž zastoupení hostujících souborů a muzik bylo reprezentativní.

Šéfredaktor časopisu FOLKLOR Kazo Janoška na webu FoSu výstižně napsal:

„Sousedsky pohodová, krojově pestrobarevná a temperamentně veselá atmosféra potvrdila, že moravské plesy již téměř šest desetiletí právem patří mezi šperky každoročních plesových sezón v metropoli na Vltavě. A jako v minulých letech, i letos se o to organizačně zasloužila tři spřátelené pražské folklorní spolky: Slovácký krúžek v Praze, Valašský krúžek v Praze a Spolek rodáků a přátel Hané v Praze ve spolupráci s FoS ČR.“

Při tradičním zahájení byla jako vždy nejsilnější momentem – při plném parketu krojovaných společně i s návštěvníky zpívána a verbuňkem zakončená moravská hymna „Moravo–Moravo“. O třešničku na dortu oficiálního zahájení 58. Moravského plesu se zasloužilo 32 tanečních párů v hanáckých, slováckých a valašských krojích společným zatančením Moravské besedy.

V programu se představily v Hlavním sále, ale i v dalších prostorách soubory a skupiny VLČNOVJAN z Vlčnova, Hanácký soubor písní a tanců KLAS z Kralic na Hané, LIPOVJAN z Lipova, KALINA z Babic, Národopisná skupina z HUŠTĚNOVIC, Slováký krúžek POŠTORNÁ – KOŇARÉ, krojovaná chasa z NĚMČÍČEK, Valašský soubor KRUŠPÁNEK z Prahy, Hanáci z Prahy, Slováký krúžek z BRNA.

A samozřejmě náš posílený mužský sbor, omlazený ženský sbor a taneční chasa. Po celou dobu hrály naše dvě cimbálovky – s primáši Martinem Sochořem a Ondrou Blahou.

Po celou plesovou noc ve velkém sále hrála dechovka Podlužanka z Tvrdomic, v ostatních sálech a v přilehlých (prakticky všech) prostorách, včetně chodeb a foyer, vyhrávaly cimbálové muziky k tanci, písni i poslechu, konkrétně CM Čardáš, Koňarci, CM Slováckého krúžku v Praze, CM Žandár, CM Jiřího Janouška, Hanácká muzika Klas a Valašská cimbálová muzika Kyčera z Prahy.

Neopakovatelný zážitek připravily pro plesové hosty svým „půlnočním“ vystoupením mužské sbory Vlčnov, Rovina, Poštorná, Kudlovice, Josefov a sbor Slováckého

krúžku v Praze. I letos končil ples po třetí hodině ranní... Rozezpívaným Moravanům a jejich hostům se – stejně jako po minulé roky – nechtělo domů.

Starosta našeho Krúžku a dlouholetý ředitel Moravského plesu sice poděkoval všem pořadatelům, organizátorům z našich řad již na březnové besedě, ale je vhodné jim vyjádřit poděkování i v našich Vědomostech!

Generálním partnerem Moravského plesu byla **SKUPINA ČEZ**.

Partneři plesu: **SATT Praha, Znovín Znojmo, CRS Advertising, Eskira, OKsystem**
 Mediální partneři: **OSA, Český rozhlas, DTA, TV Noe, Radio Proglas,**
časopis FOLKLOR.

DUŠAN MACHÁČEK

Nejenom víno, ale i různé typy pálenek patří k typickým znakům života na Moravském Slovácku. Můžeme říct, že téměř každá rodina má svůj přístup k jejich výrobě a v každém domě najdeme „slzu“ tohoto léčivého nápoje.

Lidé jsou velmi soutěživý druh. Proto není divu, že sa chtěli dozvědět, či slivovice nebo hruškovice je ta nejlepší. A tak některé slovácké obce pořádají každý rokem košty pálenek, kde si každý návštěvník může vybrat z ěkolika set hodnocených vzorků.

Ale zpět k nám do Prahy. Na březnové besedě se uskutečnil první košť pálenek Slováckého krúžku. Celkem jsme měli 45 vzorků v pěti kategoriích. Nejpočetnější skupinou byla slivovice s 20 vzorky. Následovala skupina ostatních pálenek a likérů s 11 vzorky, dále pak 7 kalvadosů, 6 vzorků meruňkovic a 2 hruškovice.

A čí vzorek nám šmakoval nejlíc?

Mezi slivovicemi vyhrál vzorek, který dodal pan Urban, následovaný vzorkem paní Žáčkové a pana Slováka. V hruškoviciích zvítězil vzorek pana Trnčíka. Nejlepší meruňkovicu dodal pan Oslzlý, následovaný pány Hlahůlkem a Hrušťákem. Mezi kalvadosy se nejlépe umístil vzorek pana Slováka. Na stupeň vítězů ho doprovodili pánové Kaminský a Holý. V kategorii ostatních vyhrála mandloňovica od pana Oslzlého a o druhé a třetí místo se podělila vínovica od pana Medka a grapa pana Hobsta.

Košť pálenek

Velký dík patří mladé chase a jejich přátelům, kteří se ujali nelehké role rozlévačů, a CM Žandár, která nás hudebně provázela tímto večerem.

V rámci večera připomněla chasa i fašankové zvyk ze Strání – podšablový tanec.

Velké poděkování patří taky všem, kteří dodali vzorek své pálenky.

SEZNAM VYSTAVOVATELŮ

1. **slivovice** – Vognič, Slovák, Kaprasová, Běták, Piluša, Jagoš, Smetana, Vesecká, Řehořík, Hrušťák, Procházková, Ulčar, Urban, Holý, Hobst, Žáčková, Minaříková, Kocián, Beťák
2. **hruškovice** – Šalová, Trnčík
3. **kalvados** – Slovák, Oslzlý, Kaminský (2 vzorky), Holý, Hobst, Macháček
4. **meruňkovice** – Tučková, Piluša, Oslzlý, Hrušťák, Hlahůlek, Minaříková
5. **ostatní** – Medek (vínovica), Tučková (orechovica, šípek), Běták (zázvor), Jagoš (Broskev), Skuhravý (viagra), Oslzlý (mandloňovica), Šalová (vínovica), Houska (vínovica), Hobst (grapa), Harčarik (borovička)

VOJTA BĚTÁK

18. Výstava moravských a českých vín s koštem v Praze

V neděli 6. dubna 2014 jsme uspořádali již 18. ročník Výstavy moravských a českých vín s koštem opět v Kongresovém centru hotelu Olšanka na Žižkově. Samotné výstavě předcházela několika měsíční příprava, která vyvrcholila svážením vzorků, jejich označením, hodnocením letošní vybrané odrůdy VELTLÍNSKÉ ZELENÉ a přípravou samotného koštu.

V letošním roce bylo od 130 vinařů a vinařských firem vystaveno téměř 400 vzorků (258 bílých, 37 rosé, 101 červených a 3 vzorky medoviny). Nejvíce byly zastoupeny odrůdy Veltlínské zelené, Ryzlink rýnský a Svatovavřínecké. Většina vinařů z Moravy a z Čech se zúčastňuje našich výstav již řadu let. Mezi letošními vystavovateli byli rovněž finalisté prestižní soutěže o „Vinařství roku 2013“ Moravino Valtice, Vinařství Vladimír Tetur, Znovín Znojmo včetně vítěze Vinařství Sonberk.

Návštěvníků přišlo jako každoročně hojně, vyjadřovali organizátorům pochvalu a mnozí z nich si mimo ochutnávání i zazpívali a zatancovali s naší cimbálovou muzikou.

Na přípravě a organizaci výstavy – koštu se obětavě podílela řada našich členů, kterým i touto cestou Výbor krúžku děkuje. Velkou pomoc v propagaci výstavy jako již každoročně poskytl grafické studio ESKIRA. Finančně nás letos podpořil Vinařský fond ČR.

Dobrá věc se podařila!

DUŠAN MACHÁČEK

Na besedě
8. října 2014 proběhla soutěžní akce 3. ročníku „Buchtobraní“.

Příjemným překvapením bylo, že původní počet 26 přihlášených soutěžících se zvýšil na 40.

V každé ze 4 kategorií byly 3 ceny s diplomem, zlatou, stříbrnou, bronzovou vařečkou s dárkem a navíc dalším dárkem od americké kosmetické firmy Mary Kay.

3. ročník „Buchtobraní“

Srdečně děkuji všem soutěžícím za jejich čas, který věnovali při přípravě

všech dobrot. Zdá se, že „Buchtobraní“ zakořenilo v Krúžku a těší se Vaší pozornosti.

Doufejme, že i příští 4. ročník bude opět potěšením pro všechny. Všem Vám děkuji za pomoc a přeji krásné a sladké dny „s buchtami“ i bez nich.

MIRKA GRÉE

VÍTĚZNÉ CENY PODLE KATEGORIÍ:

• **kategorie A – pečivo z kynutého těsta** (buchty, koláče, záviny)

– 8 soutěžících

1. cena - *Bohumír Ulčar*
- Frgál valašský
2. cena - *Alena Kotásková*
- Moravské koláče
3. cena - *Viktor Zlámal*
- Švestkový koláč

degustátoři: Jan Řehořík, Pavel Fiala,
Jaroslav Hájek

• **kategorie B – pečivo z různých druhů těst**, dorty, řezy a drobné pečivo

– 16 soutěžících

1. cena - *Marcela Zlámalová*
- Piškotové řezy s ananasem
2. cena - *Magdalena Kaprasová*
- Kakaový dort se zelím
3. cena - *Jana Slováková*
- Zdravé čokosušenky

degustátoři: Zdeněk Mudřík,
Dušan Macháček,
František Skuhravý

• **kategorie C – pečivo slané a plněné různými druhy náplní** (zeleninou, masovou, houbovou a smíšenou)

– 11 soutěžících

1. cena - *Marie Mansfeldová*
- Špenátový štrúdl
2. cena - *Jiřina Trníčková*
- Špenátová roláda
3. cena - *Anna Dzurejová*
- Slané sýrové koláčky

degustátoři: Soňa Plzáková,
Martin Sochor,
Toník Slovák

• **kategorie D – nepečené moučníky**

– 5 soutěžících

1. cena - *Anna Vogničová*
- Toustové sushi
2. cena - *Jindřiška Daněčková*
- Sýrová roláda
3. cena - *Anna Vogničová*
- Nepečený dort

degustátoři: Jožka Šenk, Jan Polomský,
Petr Smetana

Moravský věneček 2014

Pátý Moravský věneček proběhl ve středu 12. listopadu 2014, v úvodní části besedy Slováckého krúžku. Inspirací pro letošní téma „Láska, svatba“ byl zájem, který v loňském roce vzbudil svatební „pantlák“ hanácké nevěsty.

Za Valachy cimbálová muzika Kyčera vedená primášem Jirkou Šilhánem, která již pevně zakotvila mezi pražskými folklorními muzikami, připravila pro Moravský věneček pásmo „A gdo sa tak oženil“. Pět valašských písní o namlouvání, svatbě a životě v manželství dalo prostor cimbalistce a zpěvačce Aniče Jagošové, která zaujala sólovým podáním tří písní. Na rozdíl od minulých

let nevystoupili tentokrát tanečníci Krušpánku, kteří nás v minulých letech vždy potěšili temperamentním tancem v krojích. Ve stejnou dobu se totiž jejich uměním kochali účastníci jiné akce.

Hanáci navázali na loňský rok – Mirek Konečný přednesl krátkou informaci o čepení hanácké nevěsty – v písemné podobě ji předkládáme samostatně. Následovalo připomenutí svatebního tance cófavé. Známostou píseň „Sivá holuběnko, kde's byla“ zazpíval hanáckým tanečnickům (na tradiční svatbě sólo novomanželů) a capella celý sál. Čepení – úvaz šátku častý v okolí Přerova poté provedla Hanka Pecháčková. Všechny stoly poté obešly fotografie s rozličnými úvazy z Hané – a také starorežný pozdrav z Prostějova, kterým si s námi připil vedoucí pražských Hanáků Mirek Konečný na oslavu svých nedávných šedesátin.

Slovácký krúžek přispěl tradičně zpěvem dvou slováckých milostných, jednu v provedení mužského sboru, jednu v sólovém podání Jožky Šenka. Nově se díky přispění umělecké vedoucí Soni Plzákové zapojil i ženský sbor Slováckého krúžku. Ten svoje vystoupení propojil až s následnou vlastní besedou, doprovázenou účinkováním Žandára.

Upřímně děkuji všem, kteří mi v průběhu uplynulých pěti let pomohli svými vystoupeními a organizačním přispěním Moravské věnečky uspořádat. I přesto, že se potvrdilo, co vzpomínal v souvislosti s obdobnými pokusy jejich inspirátor, bývalý předseda Krúžku ing. Jaroslav Vinkler, že někteří je „prostě nemusejí“, měla jsem na ně natolik kladnou odezvu, že vím, že by mohly mít (v rozumné míře, samozřejmě!?) svoje místo mezi akcemi Krúžku i nadále.

JAROSLAVA ČAJOVÁ

Čepení

nedílná součást svatebního dne Hanačky

Hanácká nevěsta měla ve svatební den na hlavě tzv. pantlák – věnec z červených mašlí a dolů visících červených stuh (pantlí). Tento pantlák byl zvýšený lepenkovou kostrou, potaženou ozdobami, až na výšku 10–12 cm.

V určitou chvíli po večeři se vdané ženy (hospodyně) chopily nevěsty, odstranily jí z hlavy svatební úbor a hlavu upravily tak, jak se to patřilo pro vdané: zapletly vlasy do dvou lelíků a omotaly je kolem hlavy. Nevěsta dostávala jen k této příležitosti čepce a šatku – a to ještě dlouho poté, co tyto součásti oblečení z běžného užívání zmizely.

Šátek, turecký (bílý, původně sloužily jako ubrusy při čajových a kávových dýchánkách v maloměstském prostředí) nebo lipský (červený, převažoval od druhé čtvrtiny 19. století), se uvazoval na mnoho způsobů a jeho úvaz se

„Pantlák“ hanácké nevěsty, úvaz hanáckého šátku – okolí Přerova

měnil podle vesnice, ve které žena žila. Pod vlastní šátek se nosila šatka, která měla za úkol skrýt vlasy a ochránit šátek před mastnotou. Hanačky měly dlouhé vlasy a splétaly si je komplikovaně pod šátek tak, aby nebyl vidět ani vlásek. Ke zkrocení neposedných vlasů posloužilo i jejich namazání sádlem. Pro Hanačky by bylo obrovskou ostudou, kdyby jim nějaký vlas byl vidět. Byly by

odsuzovány za nedbalý vzhled a považovány za poběhlice. Správně ani manžel neměl vidět svou ženu prostovlasou.

Na Hané byl vlivem výroby konfekčního oblečení odkládán кроj již od druhé poloviny 19. století. Úvazy lipských šátků, jakkoliv složité, přežívaly z kroje nejdéle. (podle: M. Ludvíková – Lidový кроj na Hané, 2002, J. Vaverka – Hanácká svatba)

MIROSLAV KONEČNÝ

Setkání Slováckých krůžků Prahy, Brna, Bratislavy a Skaličanů v Bílých Karpatech

aneb

Vzpomínky písničkami malované

Nadešel čas setkání a potěšení se s přáteli, se kterými sdílíme chuť a radost ze života folklorního. Na obvyklém místě startu – Budějovická – přijel autobus s usmě-

vavým řidičem panem Charvátem a začalo nakládání zavazadel a cestujících. Čas odjezdu byl drobně opožděn, neboť Karel Medek zaspal jak „nevěsta ve strážnické dolině“. Když už nastoupil, ohodnotil osazenstvo autobusu slovy: „Domov důchodců na výletě“. Pravda je, že do příchodu Radovana byl Martin Sochor nejmladším účastníkem zájezdu...

A tak pod velením Helenky Šálové jsme se chystali na cestu autobusem, na společný čas v autobuse, na „nutná“ vystupování a zase nastupování po cestě a konečně na cíl cesty, tedy setkání...

Jsme tedy všichni a vzhůru na Moravu!

Hurá, jsme u cíle – Kopánky pod Mikulčíným vrchem, což je chatkový ubytovací areál (ač Javorina není bílo-

karpatská velehora, má areál vysokohorskou přírážku). Brněnský uvítací výbor v čele s dr. Štěpánkem nás uvítal se skleničkou a také informací o programu sobotního odpoledne a večera. Sám se pak ujal role horského vůdce a všechny přítomné krůžkaře rozdělil na Mikulčíném vrchu na skupinu zdatnějších „pochodníků“, což představovalo 12 km výšlap směr Bošáčky, Vyškovec atd., pro méně zdatné pak 5 km výšlap v okolí Mikulčina vrchu.

Odvážně jsem se přidal ke skupině zdatných (byla větší naděje, že mně v případě nouze na Kopánky snesou) a udělal jsem dobře, neboť pan starosta zkušeně vybral místa, o kterých jsem sice zpíval („Horenka Chabova, kebys bola moja...“) ale nikdy jsem je neviděl. Stát na „Kykule“ a moci přebíhat na slovenskou stranu Bílých Karpat, uvidět na vlastní oči chalupy Kopaničářů, které znám jen z publikací. Vratili jsme se vyčerpáni na Kopánky a uviděli v restauraci rozezpívané méně zdatné „pochodníky“. Po nezbytném osvěžení a úpravě zevnějšku jsme spěchali na raut, který byl výborný.

Večerní program začínal brněnským ženským sborem s písničkami z Kopanic a taneční skupina předvedla tance

z Kopanic. Před jejich vystoupením Helenka Šalová s Martinem Sochorem pogratalovali panu Petrovi Fajkusovi, rychtářovi bratislavského krúžku, k jeho sedmdesátinám.

Program zakončil dr. Popelka, ředitel muzea v Uh. Brodě. Zahrál na gajdy straňanské písně a představil vlastní publikace o svém rodném kraji.

Potom se přiblížil konec světa – družilo se, zpívalo a koštovalo. Ti skalní odcházeli v brzkých ranních hodinách.

V neděli ráno, hned jak jsme zlikvidovali snídani, byl odjezd do Starého Hrozenkova. Tam proběhla rozlúčka s přáteli ze Slovenska a my, tedy Praha a Brno, jsme odjeli do Žitkové. Cíl byl jasný – návštěva ovčí farmy a chalupy poslední žitkovské bohyně Irmy Gabrhelové. Ovčí farma nabídl mléko a sýry, které jsme vykoupili beze zbytku... Když jsme dorazili k chalupě bohyně bylo jasné, proč paní Irma byla tak úspěšná léčitelka – kdo totiž došel až k jejímu domu, mohl si být jistý, že má

alespoň plíce a nohy v pořádku. Odborný výklad dr. Štěpánka a pracovnice Info střediska ze St. Hrozenkova byly pozoruhodné. Např. informace o mužích podobných vlastností jako bohyně, kterým se říkalo „božec“.

V Žitkové na náměstí nastalo loučení s Brňáky. V autobuse se odhlasovala úprava programu. Návštěva muzea v Uh. Brodě se zrušila, možná na základě poznámky Jožky Šenka: „Do muzea bysme už neměli chodit, lebo když vyjdeme ven, spustí sa alarm, že jim utěkajú exponáty...“

Na cestě domů zastavilo ženské osazenstvo autobus, aby na cukrárnu „U cesty“ provedly nálet jak kobylky na úrodu: zmizely trubičky, vdolečky, oplatky. A tak v družné pohodě jsme dorazili do Prahy, poděkovali organizátorům našeho vydařeného výletu a loučili se s vědomím, že se příští rok všichni ve zdraví sejdem ve Skalici.

JOŽKA BOBEK

Jak výstižněji nazvat tento příspěvek než charakterickým zvoláním nového stárka, jež používá často a při nejružnějších příležitostech. Ale nepředbíhejme...

Začneme tam, kde se v posledních letech celá akce, kateřinské hody, rodí, a to na letním soustředění Chasy. Ve vybraný večer, zpravidla když se na místě nachází největší počet jejích členů (aby si to všichni užili), se koná schůze všech přítomných vrcholící volbou nového čelního představitele Chasy. Nejinak tomu bylo i letos, v tajuplném kraji moravských Kopic, kde tentokrát soustředění probíhalo. Po probrání věcí více či méně organizačních debata plynule přešla k stěžejnímu tématu večera, a to k hledání odpovědi na otázku, koho že čeká funkce stárka tento rok. Navrženo bylo hned několik adeptů, včetně jednoho nepřítomného člena, který se o své kandidatuře dozvěděl až se zpožděním. Na přetřes přišla i varianta, že by byl znovu zvolen současný stárek Vojta, který by pak čelil osobnostní výzvě překonat sám sebe. Avšak vzhledem k situaci, do jaké se dostaly obě stárky, které si Vojta loni vybral, nezdál se tento nápad v zájmu zachová-

Kateřinské hody 2014

Veselo hody!

ní párových tanců v repertoáru Chasy zcela ideální. Ze všech kandidátů projevoval největší

zápal pro věc Hynek Neduchal. I tady však byl jeden háček, a to možný dlouhodobý pobyt potencionálního stárka v Africe. Z tohoto důvodu bylo jednání ukončeno a odročeno na září, tj. do doby „kdy už se bude vědět.“ Snad se žitkovské bohyně na příslušných místech přimluví, že Hynek do ciziny odcestovat nemusel a mohl být na první poprázdňinové zkoušce

s velkou převahou hlasů zvolen novým stárkem. A bylo jasné, že nás, dle rodného kraje stárka, čekají hody kyjovské.

Ani volba stárky nebyla úplně jednoduchá. Koneckonců už loni se ukázalo, že s ženskými je kříž a rády dělají drahoty, než k čemukoli svolí. V dívčí části Chasy se nenacházel žádný obdobně nadšený ekvivalent stárka, takže bylo nutné volit jiné taktiky. Předně se jednalo o ústní přesvědčování, sliby, že vše dobře dopadne, lichotky o slávě kyjovského kroje, následně byl coby donucovací prostředek využit alkohol. A tak se v průběhu jednoho měsíce z razantního „ne“ a „nikdy“ Inky Pauknerové stalo rezignované

„ano“. Přípravy mohly směle začít, a to v duchu Hynkova neskromného přání, aby návštěvníci se slzou v oku jednou vzpomínali na dobu, „kdy hody slavil Neduchal.“

Nebyly by to kyjovské hody, kdyby se měly obejít bez krásných místních krojů a bez pro tento region typického hodového atributu – papírovými růžemi a krušpánkem dekorovaného věnce – dle odborné literatury symbolu mládí, mravnosti a zachovalosti svobodné mládeže. Abychom zajistili obé, čekalo nás mnoho práce a úkolů. Věncem byl sice v útrobách krůžkařského inventáře nalezen, stav krepových květin však naznačoval, že doba jeho slávy dávno minula. Bylo nutné začít s výzdobou od začátku. Po první „dámské jízdě“ ve vinotéce u Slámů, kdy se především pracovalo na výrobě miniaturních růžiček do voniček, vypadal rozebraný věnec s několika osamělými novými růžemi velmi žalostně. Nabízel se myšlenka, zda by nebylo lepší

věnec zrušit a koupit narychlo nějakého kačera, aby byl zachován alespoň jeden z hodových atributů dané lokality. Naštěstí pilná práce děvčat po večerech a ještě jedno setkání u stárky přinesly své ovoce. Po dozdobení věnce krušpánkem jsme kolektivně nabyli názoru, že nám ostudu neudělá. Plán zapálit na vrcholu věnce svíčku budil vzhledem k blízkosti papírových květů jisté obavy, na druhou stranu mohl být tento záměr úspěšným krokem k tomu, aby se případně vyplnilo stárkovo přání navždycky se vrýt do paměti diváků.

Případný záznam v kronice městské části Prahy 9 o tom, že na čísle popisaném 969 stávalo do doby, než slavil hody jakýsi Neduchal z Kyjova, divadlo Gong, by z hlediska publicity a nezapomenutelnosti jistě svůj úkol splnil. I výzdoba věnce několika svislými řadami růží by rychlým šířením plamene k významnosti akce přispěla a nabídla efektní podívanou.

Vzhledem k tomu, že Krúžek disponuje několika komplety kyjovských ženských krojů, byla by škoda je trochu neprověřovat. Proto v dostatečném časovém předstihu proběhla krojová zkouška děvčat. Stárek, který se této akce taktéž účastnil (z čistě organizačních důvodů samozřejmě), vida stárku poprvé v kyjovském kroji, viditelně znejistěl a budil dojem, že příště bude muset přehodnotit buď svůj názor na slušivost tohoto oděvu, nebo svůj výběr stárky. Zajistit do hodového programu co nejvíce tanečních párů oblečených do kyjovského kroje představovalo z hlediska veškerých příprav asi největší oříšek, především pro samotného stárka, který coby domorodec chybějící oděvní součástky sháněl přímo v Kyjově. Nadšení pro věc projevila také paní Šalová. Jestli jí toto nadšení vydrželo i po vyžehlení všech rukávců, jsme se raději už neptali. Věncem byl nazdoben, kroje řádně naškrobeny, občerstvení zajištěno. Nic už nebránilo tomu, aby celá akce se vši slávou vypukla.

V pravé poledne 22. listopadu začalo posezení u stárka, které díky jeho bezbřehé ochotě pozvat všechny, vykazovalo hustotu návštěvníků cca tři osoby na metr čtvereční pohovky s expirací ve tři hodiny na čísle pět. V dobré a lehce povznesené náladě naložila mužská část hostů připravené bedny s jídlem, pitím a kroji do přistavené dodávky, která po páté hodině, stejně jako všichni zúčastnění, zamířila do místa konání celé akce, do divadla Gong. Finální práce spojené s nazdobením sálu a přípravou občerstvení byly jako každý rok poněkud hek-

tické, čas do začátku představení neúprosně ubíhal, přesto se vše bez větších problémů stihlo a diváci mohli v klidu zasednout na svá místa. Pak už jen stačilo obléci vybraná děvčata do kyjovských krojů a těšit se na začátek programu.

Píseň „Eště byly štyry týdně do hodů“ přerušila hlučící sál a strhla pozornost na krojovaný průvod. Stárek si následně užil sólový verbuňk, na který poctivě pod odborným vedením trénoval, a zamířil požádat o povolení hodů ke starostovi. Mezitím si děvčata schovaná v portále divadla, který symbolizoval dům stárky, krátila chvíli popíjením vína z karafy připravené na přípitek pro stárka, čímž způsobila, že se zmiňovaný po obdržení nazdobeného kloboučku a připnutí rozmarýnu mohl napít opravdu jen symbolicky. Při zpívání u věnce v potměnělém sále zapálená svíčka způsobně hořela, takže zpestření programu pyrotechnickou vsuvkou se nekonalo (snad příště). Po tradičních sólech, zvedání stárků na židlích a kyjovské skočné se rozproudila živá zábava, v jejímž průběhu půlnoc nepozorovaně ukončila večer a kateřinské kyjovské hody 2014 posunula do kategorie vzpomínek. Doufáme, že tam dlouho vydrží a budou se často vracet doprovázeny úsměvem a dobrou náladou.

Děkujeme všem, kdo ke zdaru akce v jakékoli míře a formě přispěl. Ať už se podílel na úpravě scénáře, taneční a hudební přípravě, materiálním zajištění v podobě dobrého jídla a pití nebo přispěl svou prací, energií a obětovaným časem.

INGRID PAUKNEROVÁ (i za stárka)

V podstatě o programu lze říci, že dobrá věc se podařila. V sobotu odpoledne a večer se v pražské Městské knihovně hrálo, zpívalo i tančilo v českých, moravských, ale i slovenských krojích. Romance oproti baladě nemá rysy tragiky, což velmi účelně, podnětně a informačně slovem doprovázela Romana Pacáková.

XXXI. setkání lidových muzik

Režie záměrně na samotný začátek zařadila roztomilé **NOTIČKY** s atraktivní choreografií a důmyslnou hudební úpravou „Baladu pro banditu“. Divák to náležitě ocenil:

Slovácký krúžek? *Ten mne ohromil. Slyšel jsem je poprvé s muzikou. Sbor děvčat – žen z Prahy? Já měl pocit, že jsem v kraji tam, o čem zpívaly. A chlapi? Vy muži, vy jste nesmrtelní. Vystoupení celého souboru letos považuji za nejlepší (Jan Rada). Tož proti gustu žádný dišputát. Vystoupení **Kyčery** přiblížilo nejenom rodákům z Valašska typickou krajinu v podobě nádherných balad o vojácích.*

Překvapením pro pražské přátele a obdivovatele folkloru bylo vystoupení zpívající muziky **OHNICA z Uherského Hradiště**, která zahrála a výborně i zazpívala romantické písně pod společným názvem **Důvěra a láska**.

Malá česká muzika Jiřího Pospíšila si vysloužila potlesk především za krásnou romanci pro flétnu a smyčce.

Závěr s **CM Jiřího Janouška se skvělou Markétou Janouškovou** a roztomilými dámmi **Ludmilou Vaškovou z Rožnova** a **Vlastou Grycovou ze Strání** byl zlatou podkovou celého zakončení letošního Setkání lidových muzik

tematicky zaměřeného na **Balady a Romance**.

V nástavbové části festivalu se představila Ludová hudba Stanislava Baláza, která nezůstala nic dlužná pověsti o momentální kvalitě. Od prvních tónů si získala srdce diváka, který potleskem nešetřil ani v průběhu koncertu a ani na samotný závěr. Na

jedné straně perfektní muzikantský výkon v aranžích, nádherných sborových mužských i ženských zpěvech, ale také musím ocenit lehkost a tempo mladého tanečního páru, který mnohým přiblížil, jak lehce se dá zatancovat i v strhujícím tempu.

Na samotný závěr si pak všichni, kteří zůstali, si mohli zazpívat a zatancovat ve foyer knihovny s Malou českou muzikou Jiřího pospíšila, fantastickou Ohnicou a nakonec s Kyčerou. Tož přijďte i napříště v listopadu na Setkání lidových muzik.

JOŽO HARČARIK

Vánoční hry s koledováním

Tak už se pomalu blížíme ke dvacítce. Ano, už takřka 20 let patří prosincová beseda Krúžku vánočním hrám a koledování v režii Mirky Sochorové. To, co se zpočátku zdálo být pouhým jednorázovým zpestřením života Krúžku, se stalo nedílnou součástí jeho celoročních aktivit. Každý, kdo něco podobného dělá, tak ví, že je k tomu třeba hodně entuziasmu. Prvotní nadšení opadá, nastupuje rutina. To se naštěstí netýká Mirky, která spolu se svým manželem Martinem, primášem muziky, dokáže znovu a znovu všechny patřičně nabudit a připravit všem účastníkům besedy krásné a radostné chvíle. Nejinak tomu bylo i letos.

Přípravy proběhly jako vždy v Běhovicích u Sochorů v obýváku, kde se sešli

mladí i ti starší. Potěšitelné je, že malých dětí, potomků našich krúžkařů, stále přibývá, na besedě jich vystupovalo už 16. Letos si s velkou muzikou na housle zahráli během dětské koledy i benjamínci Šimon Pavlič a Kuba Kapras.

Nechyběly postavy Josef a Marie, pastýři v tradičním obsazení, anděl i pekelníci. Také nový Herodes v podání Honzy Roháče, který nahradil Rostu Mazáče, se své role se zhostil na výbornou. Očekávání opět naplnili naši tři králové včetně náповědního papírku krále Baltazara. Vše doplnili sborovými zpěvy mužský sbor a Zpěvulenky, které zazpívaly nové pásmo koled z Uherskohradištska.

Celý večer byl zakončen společným zpěvem koled.

Nezbývá než znovu poděkovat Mirce, její celé rodině i všem účinkujícím za vytvoření nádherné a pohodové předvánoční atmosféry.

MIREK ŘÍHA

Jak jsem (ne)vyhrál Supí škrek

Rok se s rokem sešel a opět nastal červenec s tradičními Hornáckými slavnostmi ve Velké nad Veličkou, na které jsem se letos vypravil už podesáté. Tři dny překrásného místního folkloru, který má možnost člověk zažít na vlastní kůži – i hlasivky, to jsou chvíle, ze kterých čerpám energii po zbytek roku.

Letošní hlavní sobotní program na Hůrce připomněl přátelství a spolupráci velického sběratele Martina Zemana a světoznámého hudebního skladatele Leoše Janáčka. V neděli v Kuželově byl k vidění pořad věnovaný 20. výročí konání programů u větrného mlýna. Tyto a dal-

ší pořady a doprovodné programy zajistily návštěvníkům nádherný víkend nabitý folklorem pro mě nejkrásnějšího slováckého regionu.

Novou tradicí v rámci slavností je pěvecká soutěž o největšího znalce hornáckých sedláckých Supí škrek. Druhý ročník této akce pořádané cimbálovou muzikou Libora Supy, letos již oficiálně zařazené do programu Hornáckých slavností, se konal v sobotu odpoledne v areálu Válcového mlýna ve Velké. Podle nových pravidel byla soutěž dvoukolová: v prvním kole se utkala dvě družstva, členové vítězného družstva postoupili do finále, kde každý již bojoval sám. V prvním kole měl vždy jeden člen z družstva zazpívat první sloku, druhou (pro urychlení soutěže bez přehrávky) zpívalo celé družstvo. V druhém kole se stejně jako loni zpívala již jen jedna sloka. Nesměla zaznít píseň na již použitý nápěv.

Startovní pole se letos již poněkud rozšířilo. S třinácti soutěžícími byla účast oproti loňsku více než dvojnásobná, mnoho místních zpěváků si po úspěšném zahajovacím ročníku soutěž nemohla nechat ujít. Svoji účastí se letos pochlapili i pražští krůžkaři, kromě mě sebrali odvahu ještě Ondra Sameš a Pavel Fiala. Byli jsme rozlosováni do dvou družstev, já s Ondrou jsme si vytáhli žeton stejné barvy. Velkou oporou našeho družstva byl Pavel Kubík, primáš hornácké cimbálové muziky Kubíci. Družstvo soupeřů mi přišlo „papírově“ silnější, v jeho řadách byli mimo jiné loňský vítěz Jakub Motyčka, Jakub Šácha (oba z HCM Kubíci), dále pak například znalec hornáckých písní Karel Fajmon.

První část soutěže probíhala v příjemné atmosféře před zcela zaplněným dvorem mlýna, kde se sešlo možná i několik set diváků. Zpěváci v družstvu se mohli radit, a tak z nevyčerpatelného množství hornáckých sedláckých byla vždy nějaká další při ruce, kterou jeden ze zpěváků předzpíval, a kolegové s ním dozpívali druhou sloku. Tak zaznělo asi dvacet vybraných, a kdyby porotci neukončili první kolo vyřazením jednoho z družstev, zpívalo by se ještě hodně dlouho. Jeden ze zpěváků začal píseň Stála Kačenka u Dunaja, avšak nikoli v rytmu sedlácké, nýbrž táhle. To se stalo soupeřím osudným a celé jejich družstvo se muselo se soutěží rozloučit.

Finále, do kterého jsem měl s Ondrou to štěstí se dostat, začalo po krátké přestávce. Tady již šlo do tuhého, každý zpíval za sebe, ale hlavně bez možnosti se radit. Množství písniček, které člověk zná, neznamená nic, pokud si na ně včas nevzpomenete a v daný okamžik správně nenasadíte. To porotci letos řešili obzvláště přísně. Soutěžících postupně ubývalo, nervozita stoupala. Před muzikou jsme zbyli již jen tři: Ondra, já a Pavel Kubík. Přesilovka pražského krúžku! Ovšem Ondra musel soutěž nakonec taky opustit, zůstal jsem tam sám s Pavlem, potomkem slavného cikánského rodu hornáckých muzikantů. Odvahu mi dodávalo skvělé publikum, které každého z účastníků po celou dobu soutěže podporovalo hlasitým potleskem. A to nemluvím jen o kamarádech z krúžků, kterých v publiku pěkných pár sedělo a bylo je také jak se patří slyšet.

Muzikanti-porotci letos možná až příliš řešili „povolené tóniny“. Například u nepříliš známé písni Opýtaj sa Malana ke které mě inspiroval jistý Karel z Malé Vrbky sedící v publiku, se nemohli dohodnout, zda byla hrána a zpívána v „povolené“ a moll, anebo „nepovolené“ A dur. Díky jejich nerozhodnosti jsem alespoň dostal příležitost zazpívat divákům i druhou sloku této pěkné „šceglivé“.

Statečně jsem se držel ještě několik dalších kol, ale v souboji Davida s Goliášem jsem byl trochu v nevýhodě, Pavel – zkušený muzikant – nasazoval vždy bez problémů a jako hornácký primáš písni sypal z rukávu. Při jednom mém opožděném nasazení, za které mi již hrozilo vyloučení, muzikanti nechali rozhodnutí na soupeři. A Pavel udělal pěkné gesto, řka muzikantům: „Chlapi, zahrajte nám eště táhlú Stála Kačenka – a vyhráli sme to oba!“ Vzali jsme se za ramena a zazpívali jsme si spolu s publikem tuto hornáckou skoro hymnu, čímž jsme zakončili druhý ročník této jedinečné soutěže. Jako cenu jsme dostali dřevěné hrábě. K těm pak Pavel napůl z žertu povídá „To nechcu, to je na prácu.“ a předal mi je. A tak jsem si kromě krásného zážitku hrdě odnášel i dřevěnou trofej.

Ve zbytku dne i noci jsem potkával spousty neznámých lidí, kteří se ke mně znali a velice mi gratulovali – vlastně ani nevím k čemu, vyhrál jsem, nebo ne? Tak trochu snad. A být i druhý jako „prespolan“ s Pavlem Kubíkem, to je přece pocta.

RADOVAN BEŤÁK

Autentické vinařství

Někteří z členů krúžku jsou rodilými Moraváky, ti mladší však mají většinou rodný list jiné provenience, ale jejich kořeny jsou rovněž moravské. Mnozí jsou též znalci dobrého vína i kultivovaného pití.

Současná doba se vyznačuje ve všech směrech nejrůznějšími druhy módnosti. Pokud jde o odívání, víme, že módní je dnes to, čemu by se všichni vysmáli vloni a stejně by se tomu smáli i v roce příštím.

Módnosti však podléhá kdeco, nejen odívání. Zvláště mladší ročníky mají dojem, že když je něco moderní, nové, případně „in“, tak je to také lepší. Postupem času však poznávají, že tomu tak většinou není.

Módnosti se samozřejmě nemůže vyhnout ani víno a vinařství. Byly doby, kdy nikdo nechtěl kupovat víno červené, a proto nové výsadby ve vinicích ovládly sazenice odrůd bílých. Další generace zase podlehl tvrzení zdravotníků, že zdravější je červené, tak se některé vinice s bílým

Těmito řádky chci trochu přiblížit členům Slováckého krúžku v Praze dění kolem vína a vinohradů na jižní Moravě v současné době.

mi odrůdami likvidovaly a révové školky nestačily pokrývat zájem o sazenice odrůd modrých.

Proberme si několik pojmu z posledního čtvrtstoletí, které také vypovídají o jisté módnosti: *vína slámová, vína ledová, vína rosé, vína svatomartinská* ... V každé módnosti je trocha snobství, a dnes i dost byznysu. Starší vinařští předkové by některé z těchto novinek označili za poklesek proti přírodě, za ztrátu pokory k révě vinné, za neúctu k plodům práce.

Po roce 1948 komunisti propagovali heslo, že postaru se žít nedá. Zdá se, že toto heslo je v dnešní době stále víc v kurzu. Hlavním cílem pak často je zisk bez větší námahy. Jenže práce šlechtí člověka, a vinařova práce šlechtí víno.

Menší množství současných vinařů se snaží uniknout zmíněným módním trendům, a chtějí se se svým vinařstvím vrátit ke kořenům. Chtějí se co nejvíce přiblížit formě vinařství svých předků. Do jisté míry je to nemožné, protože kvantum chemie všude kolem nás ovlivňuje celou přírodu, tedy má také vliv na vinice, a to vliv negativní. Proti těmto negativním změnám se často musí bojovat zase chemií. Přes tyto potíže se někteří vinaři k onomu návratu ke kořenům pokoušejí.

Chtějí, aby se jednotlivá vína od sebe více odlišovala, aby v nich bylo poznat, ve které trati, v jaké půdě, za jakého počasí vznikala.

Moderní způsoby zrání vína, řízení všech postupů pomocí počítačů, to vše připravuje vína velmi dobře zpeněžitelná, ale ta vína jsou si navzájem velmi podobná. Podobná jsou asi právě tou dokonalostí moderních technologií, kterými procházejí. Podobná jsou ale i tím,

jak se vzdalují svému původu – té které konkrétní vinici.

To všechno jsou důvody, proč se objevuje snaha návratu k takzvaným selským vínům, pro která je používán název autentická vína.

Autentické vinařství znamená nejen návrat k někdejšímu způsobům ošetřování vinic a přípravě vína, ale má také značný význam pro udržování kulturní krajiny. Vinice obhospodařované na těžko přístupných místech, kde často nelze moderní techniku využít vůbec, kulturní krajinu dotvářejí. Dnes v mnoha podobných tratích vidíme rozmáhající se náletové dřeviny, které krajinu znehodnocují. Jenže vinařství na těžce přístupných svazích je nákladné. Když projíždíme údolím Wachau v Rakousku nebo údolím kolem Rýna a Mosely, vidíme pěknou krajinu s vinicemi na svazích velmi strmých, kde je možná pouze ruční práce. Jak se to tamějším vinařům může vyplácet? Nevyplácelo by se to, kdyby

jejich státy nepečovaly o kulturní krajinu tím, že na tyto těžko přístupné vinice dávají pěstitelům finanční dotace.

Odměnou pak je pěkné prostředí, ale i zvláštní vína, která pocházejí z hroznů, jež byly vystaveny intenzivnějšímu slunečnímu svitu a vyrostly na keřích s odlišnou půdní strukturou.

S autentickými vinaři se zatím můžeme setkat spíše sporadicky, a už vůbec nelze čekat, že by mezi nimi byly velké vinařské firmy.

V nedávné době vznikla první společnost autentických vinařů na Moravě s názvem **Autentisté**. Jejich cílem je tvorba poctivých, přírodu respektujících vín, v nichž se naplno odráží duch vinařské krajiny. Víno autentických vinařů by mělo vznikat bez zbytečných technologických zásahů a přidávaných látek (kvasinek, enzymů, taninů, čířidel).

Zakládajícími členy Autentistů byli: **Petr Kočařík, Zdeněk Vykoukal, Ota Ševčík, Jaroslav Osička, Petr Koráb,**

Bogdan Trojak, Richard Stávek.

Se svými víny se Autentisté veřejnosti ukázali v poslední době také ve vinařské obci **Němčičky** na společných degustacích, kde si vyměňovali svoje zkušenosti, a především svá vína hodnotili.

Jednou z prvních akcí tohoto druhu byla **výstava v Bendově sklepe v Němčičkách**, jehož majitelkou je Jana Havelková. Tady vystavovaly autentická vína také **Autentisté Slovenska**, což jsou tři vinaři ze Slovenska, konkrétně ze Strekova. Každý vystavovatel připravil pro posouzení deset vzorků. Pro správnou přípravu chuťových pohárků byla podávána škvarková pomazánka, domácí sýr, čabajská klobása a paprika. Degustace se zúčastnilo hodně návštěvníků z okolí (Moravská Nová Ves, Kobylí, Vrbice, Bořetice, ale také z větších sídel – Brno, Praha aj.). Další skupinou byli **obchodníci s vínem z Rakouska, Německa, Slovenska a Maďarska**. Značným počtem mezi návštěvníky

byli i cyklisté z blízkého i vzdáleného okolí. Jen domácích bylo málo.

Souběžně probíhal v domě Ing. Richarda Stávka malý košt vín, kde bylo přichystáno 36. **Autentisté se již dočkali dokonce i mezinárodní výstavy vín.** Ta se usku-

tečnila **6. až 7. června 2014 v zámku v Praze-Troji.** Z Němčiček se osobně s víny mezi padesátkou dalších vinařů ze střední a jižní Evropy prezentoval Richard Stávek.

Další mezinárodní výstava autentických vín byla v Bratisla-

vě na přelomu června a července Tyto výstavy Autentistů byly přijaty kladně. Je třeba popřát jim hodně trpělivosti v práci i úspěchy při výrobě přírodních vín.

*FRANTIŠEK OSLZLÝ,
Němčičky*

• U NAŠICH PŘÁTEL •

Co nového u přátel?

Vzhledem k tomu, že uplynul téměř rok od vydání naší poslední Vědomosti nelze vyjmenovat, natož glosovat podrobně dění v našich bratrských slováckých krúžcích (dále SIK). Naši přátelé stejně jako my nezháleli. Při studování podkladů do tohoto příspěvku jsem vždy v úžasu nad množstvím akcí, nápaditostí a obětavostí s jakou SIK udržují kulturní odkaz našich předků. Každý společnou věc děláme trochu jinak v závislosti na místních podmínkách a možnostech. Obdivuji oba partnerské SIK a hluboce před jejich prací smekám. Trochu víc smekám před Bratislaváky. Brňáci i my máme vcelku pravidelný přirozený přírůstek mladých, naši „slovenští“ bratři tyto možnosti

postrádají a působí de facto v neměnném složení, navíc v zahraničí. Přesto, nebo právě proto, že nemají tak širokou členskou základnu, jsou téměř všichni aktivní tanečníci, zpěváci, muzikanti nebo funkcionáři a setkání s nimi je vždy příjemně rodinné. Oba dva naši hlavní partneři, tj. SIK v Brně, SIK a Skaličané v Bratislavě, byli účastni všech zásadních společných akcí našich SIK, ať již se jedná o **vzpomínkový večer ke 105. výročí vzniku SIK v Brně**, plesy, setkání SIK...

Vyčerpávající informaci o činnosti SIK a Skaličanů v Bratislavě podává jejich podričtář Vlado Čulen na jiném místě této Vědomosti. Přesto si neodpustím upozornit na jejich úzké vztahy s „klubem občanů České republiky“ pro který se angažují. **Mirek Dudík byl letos oceněn cenou „Oscar of Folklor“**, kamarádi vydávají svoje zajímavé periodikum „Zvesti“ – ze kterého rád čerpám.

Z Brna jsem opět souhrnnou informací neobdržel, proto zase musím vytěžit „Kružkozory“ – jubilejní stý a stoprvní. Než začnu s výtahem informací, které obsahují, musím složit hold redakční radě a přispěvatelům. Informační hodnota a názornost je opravdu vysoká. Popracovali úspěšně i na vzhledu periodika přístupného všem na www.kruzek.cz. V obou obsáhlých číslech pozorný čtenář nalezne jinde nedostupné informace, často i o našich bývalých členech a legendách slováckého folkloru i folklorismu.

Mezi nejdůležitější události SIK v Brně patří určitě **jmenování Prof. PhDr. Dušana Holého DrSc. čestným členem SIK**. Tuto poctu přijal za účasti „naobíraných“ legend (J. Pavlík, M. Zálešák, M. Hrbáč, P. Mička a J. Petřů). Oslavu okořenilo koncertování 5ti primášů CM. Podařený večer probíhal při tradičním „Koštu pálenek“, letos s úctyhodnými 123 vzorky.

Bříáci byli též organizátory pravidelného každoročního setkání SIK Praha, Brno, Bratislava. Setkání, jak už je jejich zvykem, vzorně připravili v oblasti Moravských Kopic, nezapomněli ani na oslavu kulatin (70) bratislavského starosty Petra Fajkuse a zdokonalení fyzické kondice účastníků výšlapy po okolí – *podrobně viz Kružkozor č. 101*. Náš úhel pohledu na tuto událost je náplní samostatného článku této Vědomosti.

Mužskému sboru se dostalo cti vystupovat v rozhlase v pořadu „Na pěknou notečku“ a při slavnostním koncertu k 90. výročí ČRo.

Zajímavou akcí se silným duchovním nábojem a trvalou hodnotou bylo **„Sekundování u veliké věci“**, tj. při odhalení pomníku věrozvěstům Cyrilu a Metodějovi na nejvyšším vrchu Českomoravské vrchoviny v obci Světlá pod Javořicí.

„Čtvrtstoletí s Kristem“, tak byl na počest bývalého starosty SIK v Brně J. M. Krista nazván hlavní festivalový koncert MFF v Brně. Koncert zahajoval ženský sbor SIK a v pořadu vystupoval 2x i Slováček, tj. dětská odnož SIK.

Za zmínku určitě stojí nejen organizace tradičních hodů, ale zejména skutečnost, že hody SIK v Brně předvádí i v domově důchodců.

Pro svoji vypovídací hodnotu mě nadchly články publikované ve zmiňovaných Kružkozorech. Přesto, že nejsou vždycky spojené s akcí SIK, cítím potřebu je popularizovat. Fundovaně a zajímavě se rozepsali zejména starosta SIK Václav Štěpánek a předešlý starosta Mirek Hebron, výborně, i když ne tak obsáhle jim sekundují i další.

VÁCLAV ŠTĚPÁNEK

- **„Dvojnásobně vyprodáno“** Zamyšlení nad oslavami 105. Výročí SIK v Brně,
- **„Čestné členství SIK v Brně pro profesora Dušana Holého“** (Kružkozor č. 100),
- **„Dušan Holý čestným členem Kružku“** (Kružkozor 101),
- **„Tož do kružku jsem poprvé přišel v roce 1936...“**, aneb Oldřich Krejčí stoletý,

- „K inspiraci (aj poučení) **Vzpomínka**“ tj. připomínka PhDr. Maxmiliána Kolaji, filologa, autora (mimo jiné) i publikace „**Na našem Slovácku – Nářečí na Kyjovsku a Ždánsku**“,
- „**Strážnický festival očima nezávislého hodnotitele**“.

MIREK HEBRON

- „**Moravo, Moravo**“ – polemika o historii, významu a obsahu této „Moravské hymny“ včetně jejího celého textu,
- „**Zpráva o zájezdu SIK v Brně do Itálie**“ – vkusný otevřený pohled přírodního účastníka na akci – napsáno objektivně bez příkras, s poukazem na možná úskalí přijetí našeho folkloru cizojazyčným publikem,
- „**Milotice 2014**“ – kritické hodnocení festivalu s řadou zajímavých i objevných postřehů (připomenutí 50 let Varmužovy CM, blok věnovaný 100letí O. Krejčího a jeho písním, předvedení „Tanců zapomenutých Bohem i lidmi“ – vracovská sedlcká, vacenovská skočná, obcházaná ...)

Mirek Dostál ve svých příspěvcích přibližuje letošní **MFF v Brně** a podíl SIK na něm, **100leté výročí od narození** etnografa, folkloristy, nakladatele a ředitele Etnografického ústavu v Brně **PhDr. Ludvíka Kunze, CSc.** Ve svých vinařových okénkách zmiňuje původ odrůd révy vinné André a Moravského muškátu, nechybí lamentace nad uplynulým vinařským rokem.

Za seznámení určitě též stojí „**Malý průvodce velkými dějinami Krúžkozo-**

ru“ sestavený kronikářem **SIK Zdeňkem Fajbusem** k připomenutí stého čísla tohoto periodika.

Zejména Podlužáky potěší **osobní vzpomínky B. Pavlíkové** a další z pera **F. Kašníka na úžasnou zpěvačku Boženu Šebetovskou** u příležitosti jejich nedožitých 95. narozenin.

V **interview J. Lacinové** s hudebním redaktorem ČRo Brno Jiřím Plockem se vyptávaný zpovídá i ze svého vztahu k folkloru a folkloristu.

Regionální Hodonínský deník **Rovnost** věnoval 27. září další díl ze seriálu „**Znáte je z pódii**“ celou stránku **ženskému pěveckému sboru ze Ždánic Ženičky**. Jsem přesvědčený, že oprávněně. Tato pohodová, veselá a vstřícná parta se hrdě hlásí k tomu, že preferuje zejména feministicky zaměřené písničky. Dokáže se však strefovat i do vlastních řad a je s nimi vždycky příjemně. Ženičky samostatně působí od roku 1998. Vystupují zejména na Slovácku, ale také v příhraničních oblastech Slovenska, byly i na našem Moravském plese. Protože jsem ždánický patriot, využiji tohoto prostoru pro připomínku, že **krom Ženiček ve Ždánicích působí CM Hradisko, mužský sbor, chasa a dětský soubor**. Ždánická folklorní uskupení jsou relativně samostatná (samostatně hospodaří a také mnohdy samostatně i vystupují). Přesto se vždy při větších akcích, jakými jsou např. hody, krojovaný ples, sjezd rodáků, vánoční koncerty, Slovácký rok nebo natáčení CD, umí domluvit a Ždánice reprezentují společně.

PS: Neodpustím si info od přátel nejbližších.

Mazačovi – Martina, Rošťa a malý Lukášek nám dělají radost. Žijí spokojeně na Uherskohradištsku, malý prospívá a roste tak, že se už letos mohli zapojit do hodových obchůzek v Huštěnovicích a ve Starém Městě. Rošťa trochu sportuje, Marťa vzorně opečovává domácnost – prostě idylka, přeje jim ji.

Rádi na nás vzpomínají a my na ně též.

Ing. PETR FAJKUS, CSc. **narozený 7. října 1944**

– richtár Slováckého krúžku a Skaličanů od roku 1996 (člen od roku 1980), velehradský rodák a znalec místní baziliky, jakých je málo. Vztah k lidovým tradicím a hodnotám nasával od malička zejména od rodičů a z prostředí, ve kterém vyrůstal. Možná i proto se jeho zálibami brzy staly malování, zpěv, hra na housle a posléze na cimbál, který ho dodnes neopustil. V průběhu středoškolských studií Petr hrál až ve třech folklórních souborech současně. V průběhu vysokoškolského studia SVŠT v Bratislavě hrál od roku 1964 jako cimbalista ve vyhlášeném souboru Technik, kde se seznámil se svou úžasnou

ženou Olinkou, se kterou zplodili 4 děti. Největší hodnotou je pro něj rodina, kterou bezmezně miluje. Vedle starostování SIK Peťo vede Lamačsko – Dúbravský chrámový sbor, je členem Jednoty důchodců v Bratislavě. Letos obdržel z rukou primátora Bratislavy vyznamenání III. Stupně „Za dobrovolnou práci ve prospěch starších občanů“.

(Sestaveno z údajů periodika SIK a Skaličanů v Bratislave „Zvesti 2013“, podkladů od podrichtára Vlada Čulena a osobního poznání)

Připravil BRUNO VOGNIČ

- Prvou veľkou akciou nášho krúžku v tomto roku bol **fašiangový krajan­ský večierok**, ktorý sa konal **25. januára** v Mestskom spoločenskom a informačnom centre v Stupave. Plesu sa po dlhšom čase zúčastnili aj štyria zástupcovia Slováckého krúžku z Prahy – manželia Macháčkovci a Vogničovci.

- **13. februára** pozval Peter Zelenák na **otvorenie minigalérie** vo svojom dome pod mostom Apollo menšiu skupinu

krúžkarov. Otvorenie sme spestrili našimi pesničkami za doprodu harmoník Stana Domčka a Vlada Petratura.

- Vo fašiangovom období **sme vystúpili pre Klub občanů České republiky** vo štvrtok **20. februára** s programom piesní a tancov v priestoroch Csemadoku na Náměstí 1. mája. S muzikou v kompletnom zložení (Domček, Fajkus, Marton, Schuster, Smida, Petratur a Václavík) účinkovali 18 krojovaní.

- V rámci dní otvorených dverí magistrátu „Bratislava pre všetkých“ sa v sobotu **26. apríla** v priestoroch Primaciálneho paláca otvárala **stála výstava obrazov Petra Zelenáka**. Spolu s nami v podbrání a na nádvorí paláca vyspevovalo množstvo súborov.

- V nedeľu **4. mája** sme sa zúčastnili **vystúpenia folklórnych súborov v Lozorne**. Naša druhá účasť po minu-

loročnom úspechu dopadla nad očakávanie. Vystúpenie sa divákom páčilo – bolo veselé a mladistvo svieže.

- V utorok **13. mája** sa náš krúžok zúčastnil na oslavách **20. výročia**

založenia Klubu občanů České republiky na Slovensku. V krojoch a pesničkami vinšovali oslávencovi Dleštíkovci, Fajkus, Kovačičová, Petratur, Poláček, Vladová, Vlachynská.

- V dňoch **17. a 18. mája** sme

zorganizovali **zájazd a sústre­denie spevákov a tanečníkov krúžku do Buchlova, na Smraďavku a v nedeľu na Jízdu králů**. Najskôr sme si pozreli hrad Buchlov. Ubytovali sme sa na Smraďavke v rekreačnom stredisku Dopravár, kde sme už na našich výletoch bývali viackrát. V poobedňajších hodinách sme poctivo trénovali Skalické svadobné a zopakovali si staršie pásma. Večer sme si zase urobili malý krúžok pri cimbale v jedálni. V nedeľu sme sa presunuli do Kunovic. Na Jízdu králů. Našťastie nepršalo, ale počasie bolo riadne studené a veterné. Zato všetko ostatné už stálo za to.

- Po dlhých prípravách a nácvikoch aj počas prázdnin sme sa v dňoch **12.–14. septembra** zúčastnili na **8. medzinárodnom krajan­skom festivale v Prahe**.

Slovácký krúžek a Skaličané v Bratislavě

Prehľad činnosti krúžku v roku 2014

• V piatok **13. 9.** bolo **predstavovanie súborov na pôde Anglo americkej univerzity** na Malej Strane a poobede vystúpenie v Dolných Chabroch. V sobotu **14. 9.** sa vo **Valdštejnskej záhrade konala súťažná prehliadka krajan-ských súborov.**

• V nedeľu **15. 9.** doobeda o 10:00 hod. sme sa už so všetkými účastníkmi festivalu stretli v **slávnostnom sprievode z Toskánskeho paláca po Hradčan-skom námestí.** Pri soche T. G. Masaryka sme všetci zaspievali „Ach synku, synku“. Na ceste domov sme ešte stihli prehliadku veľkopopovického pivovaru.

• **Stretnutie krúžkov** v hoteli KOPÁNKY na Mikulčinom vrchu v dňoch **4.–5. októbra** organizovali Brňáci. Počas cesty na Moravu sme si pozreli v Očkove náčelnícku mohylu z mladšej doby bronzovej. Potom sme sa zastavili v Parku miniatúr hradov v Podolí. V dobrej nála-de sme prišli na Mikulčin vrch včas. Po privítaní a príhovore brnenského starostu Vaška Štěpánka sa konala turisticko-náučná prechádzka po Moravských Kopaniciach. Večer nasledoval hlavný program stretnutia. Krúžkari – tanečníci z Brna ukázali tance a ženy zaspievali pesničky z Kopanic. Potom pán Popelka, riaditeľ múzea z Uherského Brodu spomínal na svoje výskumy v oblasti Kopanic. Potom nasledovala voľná zábava plná spevu a tanca dlho do noci. Priatelia z Brna a Prahy blahoželali Peťovi Fajkusovi k sedemdesiatke. V nedeľu ráno

sme sa presunuli do Starého Hrozénko-va, kde sa spoločné stretnutie krúžkov skončilo. Na spiatocnej ceste sme si ešte prezreli kláštor na Skalke pri Trenčíne.

• V októbri, v rámci Mesiaca úcty k starším sa v Zichyho paláci **16. októbra** konalo **slávnostné oceňovanie aktív-ných seniorov.** Jedným z nich bol aj Petr Fajkus. Na tejto slávnosti sa zúčastnili v krojoch aj zástupcovia nášho krúžku a pripravili krátky program z našich pesničiek.

• Tesne pred Vianocami nás ešte čaká jedno vystúpenie. Naše **vianočné koledy** zaspievame v rámci Adventných populudní v Skalici v nedeľu **21. decembra** v Jezuitskom kostole.

Tieto akcie dopĺňali našu hlavnú krúžkarsku aktivitu, ktorou sú **pravidelné mesačné stretnutia pri cim-bale v spoločenských priestoroch firmy Doprastav na Košickej ulici.** Boli to prespievané a pretancované dve až tri hodiny, kde sme sa nabíjali pozitívnou energiou a zabúdali na starosti všedných dní. Boli to piatky 17. január, 14. február (fašiangový krúžok), 14. marec, 11. apríl, 16. máj, 13. jún, 5. september, 10. október (70-ka richtára Petra Fajkusa), 14. november (Katarínska s tombolou za účasti Mirka Dudíka, kde sme mu blahoželali k udeleniu medzinárodnej ceny „Oskar of Folklor“) a 12. december – Mikulášsky krúžok.

VLADO ČULEN

• Z KRÚŽKU •

Jubilant Jura Hudeček

Dne 20. 3. 2014 se ve výborném duševním zdraví dožil 90 roků Jura Hudeček. Na tyto narozeniny nás připravila Vědomost 47 na stránce 21 výňatky z magisterské diplomové práce Petra Mičky o rodu Hudečků. Tyto výňatky zde doplňuju.

Jura chtěl být jako jeho otec profesionálním vojákem, ale v roce 1955 byl z armády propuštěn. Potom byl až do důchodu meteorologem v Praze, kde dodnes bydlí. Jura provádí každou činnost rozvážně a odborně. Tato vlastnost je jistě vhodná v meteorologii i v pěstování folkloru. Proto my, pamětníci, všichni souhlasíme s hodnocením Jana Hlaváče, že období Jury jakožto vedoucího muziky a strážce tradic patřilo k nejlepším v historii Slováckého krúžku v Praze. Nejlepší

bylo z hlediska umělecké hodnoty. Jura se od mládí přátelí s Dušanem Holým, jehož syn Martin má vydavatelství Aton a nahrál několik výborných nosičů se zpěvem Jury. Jurův otec začal sepsovat hornácké písně a Jura v tom pokračuje. Předpokládám, že je obdržel brněnský archiv nebo NÚLK.

Jura je také jedním z autorů podrobné historie československých legií. Proto nemá čas chodit na folklorní akce.

Výbor krúžku mě poctil, že jsem s jednatelkou Helenou Šalovou za krúžek šel k Hudečkovům blahopřát. Přinesli jsme pamětní list z ateliéru Josefy Jordánové, kytici a víno. Hudečkovi mají syna Juru a dceru Helenu. Naší návštěvy se zúčastnili jen starý Jura a jeho manželka Dana. Už nevím, co všechno jsme probrali. Ženy

si vzpomněly na mnoho svých známých, takže se mi zdálo, že na Slovácku zná každý každého. Také jsme pohovořili o nedorozumění, kvůli kterému Jura asi v roce 1984 přestal chodit na akce našeho krúžku. Tehdy čtyři muzikanti z naší muziky a dva páry z chasy jeli za železnou oponu. Jura to mylně považoval za reprezentaci krúžku. Urazil se, že nebyl pozván. Jura krúžku chybí, mj. velmi dbal na čistotu nářečí daného regionu – že na Slovácku nejsou slova pre, prečo a pozerat', že frajárky se rodí pouze na Podluží a málo na

Kyjovsku, že já budem se říká pouze na Hornácku, ve Strání a snad v Bystřici pod Lopeníkem atd. Jura mě naučil tancovat sedláckou. Není spokojen se současným způsobem předvádění sedlácké našim krúžkem i ostatními soubory včetně hornáckých: natřásání, krátké přerušení točení páru po každém kroku vnějšíma nohama, špatné zařazování cifer atd.

Jurovi děkujeme za dlouholetou práci pro Krúžek a přejeme i do dalších let zdraví, pohodu a svěží mysl.

Ing. PAVEL FIALA

Jubilant JUDr. Alois Drhlík

Ahoj Mirku, sedím nad Tvým pokynem, abych společně s ostatními letošními krúžkovými jubilanty dal dohromady příspěvek pro příští číslo „Vědomosti“. Jak k tomu přistoupit, jsi ponechal na úvaze každému z postižených. Základní problém, kde si má důchodce najít najít čas, aby něco sepsal, vyřešil za mne nečekaně rázný vpád opravdové zimy, který mne vyhnal ze zahrady od posledních příprav na příchod této suverénní, nevlídně chladné dámy. Jako téma příspěvku jsem si tedy za sebe zvolil otázku: **„Čím je pro mne Slovácký krúžek v Praze?“**

Odpověď na tuto, většinou nevyslovanou otázku, si jistě dal každý z téměř

tří stovek „krúžkařů“ svou účastí na některé z nejrozmanitějších akcí krúžku – na měsíčních „Besedách u cimbálu“, na „Fašaňku“, na „Kateřinských hodech“, na tradičních, vyhlášených „Moravských plesech“, při výstavách vín, nácvičku Chasy či Ženského sboru, na zkouškách

Mužského sboru, nebo při účasti na některé z dalších akcí, pořádaných společně s jinými folklorními institucemi. Samotný stručný výčet těchto úspěšných krúžkových akcí je rovněž přesvědčivým dokladem o hlubokém zakotvení vztahu členů a sympatizantů krúžku ke kraji našeho mládí, k jeho zvyklostem, o úctě k jeho tradicím, o vděčnosti za všechno, čím všim nás Moravské Slo-

vácko pro celý život vybavilo. A co si všechno můžeme díky našemu krúžku připomínat.

Měl jsem několik možností k poznání, že vztah k rodnému kraji, či kraji našeho původu, není omezen státními hranicemi. V roce 1969 jsem byl pověřen, abych v zastoupení vedoucího našeho zastupitelského úřadu v Ottawě pozdravil krajské setkání ve vzdáleném Torontu. Po příjezdu jsem se pozdravil s představiteli krajanů a večer přišel na jejich slavnostní večer, tradičně početně navštívený. Větší polovina přítomných pocházela ze Slovenska, menší část z Moravy a symbolicky byli zastoupeni i krajané z Čech a někdejší Podkarpatské Rusi. V sále již vyhrávala cimbálová muzika ke zpěvu sboru zpěváků, opět většinou rodilých Slováků. Svléknul jsem sako a zařadil se mezi ně. A s repertoárem jsem neměl žádné problémy. „Bude jar, bude jar...“, „Od Polany vetor veje...“, Sadaj sl'nko sadaj, za vysokú horu...“, samé písničky, se kterými jsem se cítil jako doma. Předseda krajského sdružení k uvítání zástupce ambasády jen dodal, že vůbec netušil, kde mne na slavnostním večeru najde. Po druhé jsem se v zahraničí setkal s krajany ze Slovácka při příležitosti návštěvy prezidenta V. Havla ve skandinávských zemích, Švédsku, Nor-

sku, Finsku a Dánsku v roce 1991. Na našem velvyslanectví ve Stockholmu nás přivítala krojovaná horňácká muzika našich krajanů, kterou postupně založili bývalí spoluobčané, kteří odešli z vlasti po ruské okupaci Československa v roce 1968.

Za všechno, za co vděčím Moravskému Slovácku a zprostředkovaně Slováckému krúžku v Praze, jsem chtěl poděkovat při letošní únorové krúžkové Besedě, kde se spolu s narozeninami ostatními jubilanty vzpomenulo I mých pětadesátin. Sešlo se nás však tolik jubilantů, že k tomu nebyla příležitost. Využiji k tomu tedy dodatečně nabídnutou příležitost formou jedné z letitých vzpomínek.

Začátkem sedmdesátých let jsem se vracel vlakem z Kyjova, z našeho pomaturitního setkání. Stál jsem u okna a pohledem jsem se loučil se všemi důvěrně známými misty. Se silnicí, spojující kdysi Boršov a Kyjov, s příznačným názvem „Prašnice“, s boršovským splavem „Dolňákem“, střechou Jahodova mlýna a posledním boršovským barákem, zvaným „Zlochova vila“. Tehdy se mně v hlavě, zcela spontánně, souběžně s ubíhající krajinou, začala utvářet slova veršů, která si dovedu představit jako svá poslední:

*Ty moje Slovácko, hrdé a krásné,
čím Tobě všechnu svou vděčnost já splatím?
Jednou, až po letech, než můj dech zhasne,
vzpomínkou poslední k Tobě se vrátím.“*

ALOIS DRHLÍK

Tonda Houska 65letý

Toník, i když na to nevypadá, oslavil na zářijové besedě toto svoje malé jubileum, stal se seniorem. Narozeniny oslavil s námi jako frajer. Krásným sólovým zpěvem, pohlednými živými ciframi při verbuňku. Při pozdvihování přijal hold pěkně vestoje. Protože není žádný lakota, přítomní na besedě měli možnost ochutnat jeho kvalitní víno.

Tonda učité patří mezi ty, kteří si zaslouží obdiv a uznání. Slušný, všeobecně oblíbený, kamarádský, obětavý chasník, který, i když pražák, propadl slováckému folkloru. Slovo propadl používám záměrně. Toník, nejenže se naučil slovácké písničky a tance, on také vysadil vinohrad, postavil vinný sklep, pořídil si cimbál, byl jsem svědkem i jeho prvních pokusů o zvládnutí kosy pod „šetrným“ vedením mého otce. Cíleně zajíždí na folklorní festivaly, potkává se s muzikami, zpěváky a troufnu si tvrdit, že patří k nejznámějším osobnostem našeho SIK na Moravě. Stává se mi často, že koho ze Slovácka vzpomenu, toho zná a s kým se na Slovácku bavím o našem Krúžku, ten vzpomíná a pozdravuje Toníka. Tonda do folkloru vtáhl i svou milou obětavou ženu Zdenu a snad není krúžkařské akce, na kte-

ré by se jeden nebo oba aktivně nepodíleli a není nikdo, koho by odmítli se žádostí o pomoc.

Tonda zná nepřeborné množství písní, a to nejen slováckých. Svůj pěvecký talent a nádherný hlas kultivoval ve Státním souboru písní a tanců, kde 5 let působil. Do našeho SIK začal docházet v roce 1970. Patří k výrazné partě tzv. „staré chasy“.

Je sólistou mužského pěveckého sboru, kde patří k oporám. Vystupuje na všech veřejných vystoupeních Krúžku, často vypomáhá i tanečnickým chasy. Velkou Toníkovou láskou je víno. Má vlastní vinohrad, stará se o vinohrad v Zelenči, kde se podílí na organizaci každoročních vinobraní. Spolu s manželkou patří mezi důležité organizátory našich košťů. Sám vystavuje a sváží vzorky od českých vinařů a firem. Těž jeho zásluhou mnozí z nás již léta ochutnávají první kvalitní burčáky, které nezištně přináší na podzimní besedy. Řada z nás zná i Tondovu stavební firmu a její služby. Z domů, které postavil, by určitě byla docela pěkná ulice.

Toníku, máme Tě rádi a těšíme se na každé setkání s Tebou. Hodně zdraví, lásky ... drž se!

Sestavil BRUNO VOGNIČ

✧ 2014 ✧

září – prosinec

ZÁŘÍ

2. 9.	Ochranová Mária	65
9. 9.	Kristová Zdena	70
10. 9.	Houska Antonín	65
23. 9.	Šťastná Anděla	85
24. 9.	Konečný Miroslav	60
25. 9.	Skuhravý František	65

ŘÍJEN

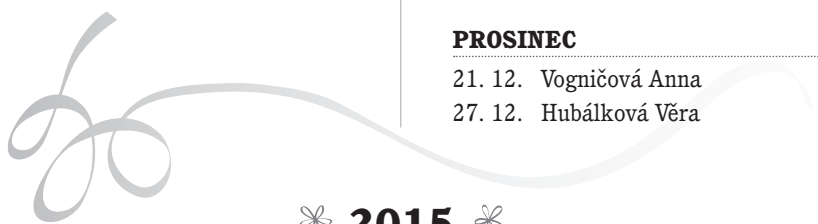
1. 10.	Navrátilová Ludmila	90
4. 10.	Marková Eliška	80

LISTOPAD

10. 11.	Macháčková Jitka	75
23. 11.	Mansfeldová Marie	70

PROSINEC

21. 12.	Vogničová Anna	60
27. 12.	Hubálková Věra	55

✧ 2015 ✧

leden – červen

LEDEN

5. 1.	Bělanský Vladimír	70
13. 1.	Rajtoral Jindřich	65

BŘEZEN

4. 3.	Jernek Ivan	65
4. 3.	Tysovský Zdenek	80
8. 3.	Sochorová Mirka	50
31. 3.	Esterková Jaroslava	75

DUBEN

2. 4.	Neumannová Marie	80
5. 4.	Hájek Jaroslav	60
12. 4.	Orlická Šárka	50

16. 4.	Hlavinková Eva	70
29. 4.	Žáčková Eva	75
30. 4.	Hudeček Miroslav	80

KVĚTEN

6. 5.	Formánková Daniela	70
8. 5.	Dostál Jiří	80
20. 5.	Kumpera Vojtěch	95
20. 5.	Novotná Blanka	90

ČERVEN

12. 6.	Sodomka Zdeněk	75
17. 6.	Housková Zdena	65
26. 6.	Minář Jan	80
26. 6.	Šustová Oldřiška	75

Přehled akcí v roce 2014

DATUM	AKCE	MÍSTO
21. 1. 2014	Fašiang - krajaňský večierok	Stupava
22. 2. 2014	Moravský ples	Národní dům na Smíchově
6. 4. 2014	Výstava vín	Hotel Olšanka
7. 6. 2014	Festival ve Slaném	Slaný
18. 6. 2014	Dolina	Vršovická sokolovna
4.–6. 7. 2014	MFF WROCLAW	Wroclaw
25.–27. 7. 2014	Soustředění	Žitková
13. 9. 2014	Vinobraní v Troji	Trojský zámek
8. 11. 2014	XXXI. setkání muzik	Městská knihovna v Praze
22. 11. 2014	Kateřinské hody	KD Gong
	DALŠÍ AKCE	
1x měsíčně - středy	Besedy u cimbálu	KD Gong
1x týdně - čtvrtky	Nácviky chasy a ženského sboru	DDM Karlín
1x týdně - úterky	Zkoušky mužského sboru	Vinárna v Italské
1x měsíčně - pondělky	Schůze výboru	Pankrác, u Šálů
Neravidelně, dle možností	Zkoušky muziky	u Sochorů
Dle potřeby	Programová rada	Praha

Plán akcí leden – červen 2015

DATUM	AKCE	MÍSTO
14. 1. 2015	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
11. 2. 2015	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
16. 2. 2015	Koncert v Atriu	19.30 hod., Čajkovského 12 CM J. Janouška, Jura Petřů, mužský sbor Kyjov, Slovácký krúžek v Praze
21. 2. 2015	59. Moravský ples	19.30 hod. Národní dům na Smíchově
11. 3. 2015	Beseda u cimbálu Košt pálenek	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
8. 4. 2015	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
19. 4. 2015	Výstava vín	Sobota 13.00 Hotel Olšanka, Žižkov
13. 5. 2015	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
květen 2015	Setkání Krúžků ve Skalici	
10. 6. 2015	Beseda u cimbálu	19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora

ODKAZY NA INTERNETOVÉ STRÁNKY s informacemi o folkloru a lidové kultuře

www.kruzekskp.cz	oficiální web Slováckého krúžku v Praze
www.kruzek.cz	rozcestník na weby slováckých krúžků v Praze a Brně
www.folklornisdruzeni.cz	webové stránky Folklorního sdružení ČR
www.nulk.cz	oficiální web Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici
www.slovackodnes.cz	průvodce Slováckem Radka Bartoníčka
www.vmp.cz	Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm
www.lidovakultura.cz	internetové stránky věnované identifikaci, dokumentaci, uchování, šíření a prezentaci lidové kultury v České republice; provozuje Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
www.cioff.cz	internetové stránky české národní sekce CIOFF
www.folklorweb.cz	kalendář akcí, festivaly, koncerty, jarmarky, hody, vystoupení, katalogy, národopisné soubory, tanec, lidová hudba, cimbálové muziky, hudební skupiny, tradice
www.folklornet.com	kalendář folklorních akcí, novinky, lidová řemes- la, muzikanti, muziky, soubory, folklorní burza, aj.
www.folklornet.cz	internetový portál Sdružení přátel folkloru v Brně
www.hornacko.net	kalendář místních akcí, odkazy a informace o regionu
www.slovacko.cz	průvodce regionem
www.kudyznudy.cz	jeden z největších portálů k vyhledávání akcí, včetně folklorních a z oblasti lidové kultury
www.wineofczechrepublic.cz	oficiální prezentace moravských a českých vín

OBSAH

Slovo starosty	1
Přehled činnosti – informace vedoucích	2
Z našich akcí	14
Napsali nám	29
U našich přátel	33
Z Krúžku	39
Naši jubilanti	43
Přehled akcí v roce 2014	44
Plán akcí leden – červen 2015	45
Odkazy na internetové stránky	47

Prodej sudových a láhvových vín přímo ze sklepa

(Po – Pá: 7.30 – 17, So: 9 – 11)

Ochutnávky a posezení pro skupiny do 20 osob

vč. řízené degustace a občerstvení

Ubytování pro 20 osob

Firemní vinotéka

Praha 3, Žižkov, ul. Štítného 6/105

(Po – Pá: 14 – 22)

TEL.: 777 594 105-6 • www.vinovadura.cz

Učednost

Vydává SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE

Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

jako svůj neperiodický zpravodaj vycházející zpravidla 2x ročně

Odpovědný redaktor: Miroslav Říha

Vikova 13, 140 00 Praha 4

Jazyková spolupráce: Katka Heřmanská

Grafická úprava a tisk: Karel Chovanec / ESKIRA s.r.o.

Distribuce: Helena Šalová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, salovah@seznam.cz

Příspěvky el. poštou na adresu slovackykruzek@seznam.cz,

rukopisy na adresu odpovědného redaktora

Fotografie poskytli: O. Sameš, J. Čajová, archiv Krúžku

SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE

www.kruzekskp.cz

Starosta: Miroslav Říha, Vikova 1143/13, 140 00 Praha 4

tel.: 602 115 223, e-mail: slovackykruzek@seznam.cz

Jednatelka: Helena Šalová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, e-mail: salovah@seznam.cz

Vánoční beseda

Moravský ples 2014

